

Uitvoeringsregel kwaliteitsverbetering landschap gemeente Maashorst

2023

1. Inleiding

1.1 Aanleiding: waarom een actualisatie van de Uitvoeringsregel kwaliteitsverbetering landschap?

Samengevat: zowel vanuit de wet Arhi als uit de provinciale handreiking “Uitgangspunten toepassing kwaliteitsverbetering landschap Noord-Brabant (2022)” is er de noodzaak voor actualisatie van de Uitvoeringsregels voor de landschapsinvesteringsregeling.

a. Provinciale herijking *Uitgangspunten toepassing kwaliteitsverbetering landschap Noord-Brabant*

De gemeente Maashorst is vanuit de provinciale Verordening verplicht om bij ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied regels op te stellen voor de landschappelijke inpassing.

Deze (al bestaande) werkafspraken beschrijven de wijze waarop kwaliteitsverbetering bij ruimtelijke ontwikkelingen in het landelijk gebied vorm moeten krijgen. De werkafspraken gelden alleen voor gevallen waarin artikel 3.9 Kwaliteitsverbetering landschap uit de Interim Omgevingsverordening van de provincie van toepassing is.

De provincie heeft samen met gemeenten de werking van de regeling kwaliteitsverbetering landschap geëvalueerd in 2021/2022. Dit heeft geleid tot een nieuwe set uitgangspunten voor de toepassing van de regeling. Deze notitie ‘Uitgangspunten toepassing kwaliteitsverbetering landschap Noord-Brabant’ is in juli 2022 regionaal besproken en er is ingestemd met het hanteren van deze notitie als basis voor de werkafspraken.

De regio RNOB staat op het punt om gezamenlijk de “Provinciale herijking Uitgangspunten toepassing kwaliteitsverbetering landschap Noord-Brabant” in regionaal beleid vorm te geven. De gemeente Maashorst sluit hier graag bij aan, maar is vanwege de wet Arhi (zie hieronder) gedwongen om eind 2023 al het beleid te harmoniseren voor haar gehele grondgebied. Vandaar dat we deze actualisatie als gemeente nu solitair opstellen. We blijven desalniettemin als gemeente aangehaakt bij deze regionale samenwerking op dit punt.

b. De wet Arhi

De gemeente Maashorst is sinds 1-1-2021 een fusiegemeente van de voormalige gemeenten Landerd en Uden. De wet Arhi schrijft voor dat bij een fusie van gemeenten binnen 2 jaar beleid geharmoniseerd dient te zijn. Indien dit niet gebeurt, vervalt het beleid.

Voor de voormalige gemeente Uden geldt dat de Beleidsnotitie Uitwerking kwaliteitsverbetering in 2017 door het college is vastgesteld. Voor de voormalige gemeente Landerd geldt dat het Kwaliteitskader Buitengebied gemeente Landerd door de gemeenteraad vastgesteld is in 2013.

Onze voormalige gemeenten hanteerden een verschillende werkwijze. De verschillen betreffen op hoofdlijnen:

- Wel of geen landschappelijke inpassing bij categorie 1 ontwikkelingen
- Wel of geen gebruik van forfaitbedragen bij de berekening van de hoogte van de tegenprestatie
- Wel of geen sturing op maatschappelijke kwaliteitsverbeterende maatregelen (mkm's)
- wel of geen handboek kwaliteitsverbetering

Op dit moment gelden voor initiatiefnemers in de voormalige gemeenten dus andere regels en uitgangspunten. Dat is niet consequent en kan tot onbegrip leiden bij initiatiefnemers en andere belanghebbenden. Het is belangrijk dat er eenduidige uitvoeringsregels komen, die voor de gehele gemeente Maashorst gelden.

1.2 Doel van de Uitvoeringsregel kwaliteitsverbetering landschap

Deze uitvoeringsregel geeft aan hoe we als gemeente Maashorst invulling geven aan Artikel 5.11 Kwaliteitsverbetering landschap van de Omgevingsverordening van de provincie Noord-Brabant. Deze uitvoeringsregel biedt:

- Een helder kader voor de gemeente, wat in overleg met de provincie is opgesteld.
- Duidelijkheid aan initiatiefnemers van ruimtelijke plannen over hoe de gemeente de *Uitvoeringsregel kwaliteitsverbetering landschap* toepast.

Indien een kwaliteitsverbetering nodig is, leert de ervaring ook dat een beperkt deel van de ruimtelijke ontwikkelingen niet eenvoudig in dergelijke afspraken is op te nemen, door de unieke omstandigheden die verbonden zijn aan de ontwikkeling. In dergelijke gevallen blijft landschappelijke kwaliteitsverbetering noodzakelijk, maar over de wijze waarop kunnen via maatwerk afspraken worden gemaakt op basis van artikel 5.11.

Het is van belang om ook het volgende op te merken: deze Uitvoeringsregel zegt niets over de wenselijkheid van een bepaalde ruimtelijke ontwikkeling. De afweging over de wenselijkheid van ruimtelijke ontwikkelingen wordt gemaakt in besluitvormingsprocessen op basis van de Omgevingswet. Het is aan het bevoegd gezag om hier een besluit over te nemen. Alleen indien het bevoegd gezag besluit mee te werken aan een bepaalde ruimtelijke ontwikkeling, dan komt de *Uitvoeringsregel kwaliteitsverbetering landschap* in beeld. De Uitvoeringsregel geeft dan antwoord op de vraag of en welke kwaliteitsverbetering nodig is.

2. Reikwijdte regels kwaliteitsverbetering landschap

2.1 Reikwijdte omgevingsverordening

De regels voor kwaliteitsverbetering landschap moeten worden toegepast als het gaat om besluiten welke vallen onder de werking van de Omgevingsverordening Noord-Brabant. Kortweg is de omgevingsverordening wel van toepassing op besluiten over:

- Wijziging van het omgevingsplan;
- Buitenplanse omgevingsplanactiviteit (Bopa).

De Omgevingsverordening is niet van toepassing op:

- Vergunningsvrije activiteiten;
- Binnenplanse omgevingsactiviteiten.

Daarnaast moet sprake zijn van een 'ontwikkeling' in 'Landelijk gebied' waaronder in de verordening het volgende wordt verstaan:

- Ontwikkeling = mogelijk maken van een functie of activiteit die op grond van het vigerende omgevingsplan niet is toegelaten;
- Landelijk gebied = gebied zoals aangewezen op de verbeelding bij de verordening.

2.2 Categorie indeling

In eerste instantie is het van belang om te bepalen in welke categorie de ontwikkeling valt. Er zijn drie categorieën. Bijlage 1 bevat een indeling in categorieën van de meest voorkomende ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied. De indeling in drie categorieën is uitgewerkt en geconcretiseerd naar type ontwikkeling.

Categorie 1: Deze initiatieven hebben een lichte impact op de omgeving.

Voor deze ontwikkelingen vragen we een goede landschappelijke inpassing op basis van een goedgekeurd landschapsplan en borging van uitvoering en beheer.

Categorie 2: Deze initiatieven hebben een beperkte impact op de omgeving.

Bij deze ontwikkeling is het verplicht om minimaal 10% van of aangrenzend aan het bouwvlak of bestemmingsvlak in te vullen als landschappelijke inpassing.

Categorie 3: Deze initiatieven zijn van relatief grote omvang en hebben een aanzienlijke impact op de omgeving en het landschap.

Bij deze ontwikkeling is het verplicht om minimaal 10% van of aangrenzend aan het bouwvlak of bestemmingsvlak in te vullen als landschappelijke inpassing. Daarnaast stellen we de extra verplichting dat minimaal 20% van de meerwaarde van de bestemmingswinst geïnvesteerd wordt in landschappelijke inpassing. Daarbij gaan we uit van een bijdrage van minimaal 20% van de bestemmingswinst van het plan. Deze volgt uit de bestemmingswaarde van het plan (beoogde situatie) minus de bestemmingswaarde van de huidige situatie. Wanneer het gaat om een bouwvlak groter dan 1,5 ha in de groenblauwe mantel (zie bijlage 2), dan dient 30% van de waardevermeerdering geïnvesteerd te worden.

Ten aanzien van deze categorie 1 ontwikkelingen stelt de handreiking van de provincie dat het niet nodig is om landschappelijke inpassing te vragen. De gemeente Maashorst vindt het belangrijk om bij categorie 1 ontwikkelingen een goede landschappelijke inpassing te vragen. Volgens ons staat het immers niet vast dat in deze gevallen geen of slechts een verwaarloosbare impact zal plaatsvinden. De som van vele kleinschalige ruimtelijke ontwikkelingen die zonder een kwaliteitsverbetering worden gerealiseerd, kan bovendien afbreuk doen aan de kwaliteit van het buitengebied. Om die reden heeft deze Uitvoeringsregel als uitgangspunt dat bij categorie 1 ontwikkelingen een kwaliteitsverbetering plaats moet vinden. Van ontwikkelingen in deze categorie wordt echter verwacht dat het vrijwel altijd mogelijk zal zijn met relatief beperkte middelen een afdoende fysieke kwaliteitsverbetering te realiseren.

In sommige gevallen kan het nodig zijn dat – in overleg tussen gemeente en provincie – een maatwerkoplossing wordt gezocht voor het behalen van de omvang van de vereiste kwaliteitsverbetering van het landschap. Dit betreft voornamelijk planmatige ontwikkelingen met grootschalig ruimtebeslag en/of grote impact op de omgeving. Voorbeelden hiervan zijn oprichting windturbines of zonnenvelden of aanleg van infrastructuur.

3. Methodiek landschappelijke inpassing (categorie 1,2 en 3)

3.1 Landschappelijke inpassing bij categorie 1, 2 en 3

Wanneer een ontwikkeling onder categorie 1 of 2 of 3 valt is een landschappelijke inpassing vereist. Landschappelijke inpassing betekent een zodanige vormgeving en inpassing dat deze optimaal is afgestemd op bestaande dan wel nog te ontwikkelen ruimtelijke, natuurlijke en cultuurhistorische landschapskwaliteiten. Landschappelijke inpassing vindt plaats op of direct aansluitend aan het bouwblok/bestemmingsvlak.

- Bij een categorie 1 ontwikkeling, worden geen kwantitatieve normen gekoppeld waaraan voldaan moet worden. Er dient te worden aangetoond dat er sprake is van een goede landschappelijke inpassing.
- Bij een categorie 2 en 3 ontwikkeling moet worden aangetoond dat minimaal 10% van het (nieuwe) bouwvlak ingepast wordt. De inpassing kan plaatsvinden in of aangrenzend aan het bouwvlak. De inpassing en/of de tegenprestatie dient gebaseerd te zijn op een landschapsanalyse. Dat betekent dat een landschapsanalyse altijd onderdeel uit moet maken van het landschapsplan. Er dient duidelijk omschreven te worden hoeveel van welk assortiment toegepast wordt en wat het totale aantal m² aan landschappelijke inpassing is. Bestaande landschappelijke inpassing mag daarbij meegeteld worden.

Landschapsanalyse

De landschappelijke inpassing van het bestemmingsvlak/bouwvlak (bij categorie 2 en 3 ontwikkelingen) wordt gerealiseerd op basis van een door een deskundige instantie (hovenier, tuin-/landschapsarchitect, bureau voor ontwerp en aanleg van groenvoorzieningen) opgesteld erfbeplantingplan/ landschappelijk inpassingsplan, waaruit duidelijk blijkt hoe en met welke (natuur- en landschap)elementen de landschappelijke inrichting wordt vormgegeven. In het landschapsbeleidsplan van de voormalige gemeente Landerd (zie bijlage 3) wordt beschreven welke vormen van landschappelijke inpassing in welk gebied wenselijk zijn. Voor de voormalige gemeente Uden is dit niet in beeld gebracht. Regionaal is een start gemaakt om een regionaal handboek op te stellen. Hierbij is de gemeente Maashorst aangehaakt.

Bij de vormgeving en invulling van landschappelijke inpassing wordt gekeken naar de algehele locatie en de situering van het bouwvlak/bestemmingsvlak en niet alleen naar het deel waarin de desbetreffende ruimtelijke ontwikkeling wordt toegevoegd of veranderd.

Minimale vereiste aan een landschappelijk inpassingsplan is een maatvast kaart met daarop de reeds aanwezige landschapselementen, de beoogde ontwikkeling en de nieuwe landschapselementen die de ontwikkeling inpassen in de omliggende landschap. De inpassing en/of de tegenprestatie dient gebaseerd te zijn op een landschapsanalyse. Dat betekent dat een landschapsanalyse altijd onderdeel uit moet maken van het landschapsplan.

Borging

Naast een anterieure overeenkomst is het noodzakelijk een regeling (voorwaardelijke verplichting) in het omgevingsplan op te nemen om de realisatie en duurzaam (voor de lange termijn) beheer en onderhoud van het inpassingsplan financieel, juridisch en feitelijk te verzekeren. Of in het geval van een omgevingsvergunning dit als voorschrift toe te voegen aan de vergunning.

4. Methodiek landschappelijke investering categorie 3

4.1 Bepalen waardevermeerdering en investering

Bij categorie 3 ontwikkelingen is zowel landschappelijke inpassing als landschappelijke investering noodzakelijk. Om objectief te kunnen bepalen welke investering gedaan moet worden in het landschap, wordt hiervoor een bedrag berekend. Het gaat dan overigens om een basisinspanning. Met basisinspanning wordt de minimale omvang bedoeld. De gemeente Maashorst hanteert een percentage van 20% van de waardevermeerdering, op basis van forfaitaire bedragen. Voor ontwikkelingen voor een bouwvlakvergroting boven 1,5 ha in de Groenblauwe mantel, hanteren we een percentage van 30%. Het kerngebied groenblauwe mantel bestaat voornamelijk uit de natuurgebieden in de ecologische hoofdstructuur (EHS), inclusief de ecologische verbindingzones. Omdat hier specifieke doelen liggen op het gebied van landschapsontwikkeling, is het belangrijk dat ruimtelijke ontwikkelingen met een grote impact, in dit gebied een hogere compensatie uitvoeren.

De gemeente Maashorst kiest voor deze methodiek om de volgende redenen:

- Er is één totaalinsturment;
- De methodiek biedt transparante en heldere kaders voor initiatiefnemers;
- De constitutieve berekeningsmethodiek zorgt voor een grote mate van rechtsgelijkheid en rechtszekerheid.

In bijlage 4 is de forfaitbedrage-lijst opgenomen. De forfaitaire bedragen bij deze *Uitvoeringsregel* zijn gebaseerd op een indexering van de voormalige forfaitlijst van de voormalige gemeente Uden, waardes van buurgemeenten en de bandbreedte die de provincie meegegeven heeft.

4.2 Onderscheid in niet-planmatige en planmatige ontwikkeling

Onderscheid kan worden gemaakt tussen planmatige stedelijke ontwikkelingen en (min of meer op zichzelf staande, beperktere) ontwikkelingen in het buitengebied, zogenaamde niet-planmatige ontwikkelingen. Ten aanzien van de investering in kwaliteitsverbetering van het landschap is er een verschil in de wijze waarop voor beide ontwikkelingen deze bijdrage wordt bepaald.

Niet-planmatige ontwikkelingen in het buitengebied

De gekozen bestemmingswaardemethodiek op basis van de forfaitaire bedragen is bedoeld voor incidentele, niet-planmatige ontwikkelingen.

Planmatig (stedelijke) ontwikkeling

Bij planmatige stedelijke ontwikkeling zoals bedrijventerreinen, woongebieden en (openbare) sportterreinen wordt uitgegaan van een minimumbijdrage per m² uit te geven grond. Gemeente Maashorst hanteert een minimum bijdrage van 1% van de uitgifteprijs. Het gaat daarbij in ieder geval om de gronden ten behoeve van wonen, bedrijvigheid, maatschappelijke functies, dienstverlening, detailhandel en dergelijke die de stedelijke ontwikkeling vormen. Gronden onder openbaar groen/water en openbare weg hoeven niet in die berekening te worden betrokken. Uitgangspunt is de uitgifteprijs als bouwrijpe grond.

Hierbij is van belang onderscheid te maken tussen het groen dat tot de stedelijke ontwikkeling behoort en het groen dat bijdraagt aan de landschappelijke kwaliteitsverbetering.

Groen meetellen als investering in kwaliteitsverbetering is alleen mogelijk indien het gaat om groen dat bijdraagt aan en aangesloten wordt op de landschappelijke kwaliteiten van het omliggende gebied (dus geen maatregelen die bijdragen aan de groene 3-30-300 uitgangspunt voor stedelijke ontwikkeling, geen hagen, perkjes en dergelijke). Er kan in sommige gevallen wel gedacht worden aan een landschappelijke omzoming van de stedelijke ontwikkeling. Indien dat niet mogelijk is, dan dient er een storting in het landschapsfonds gedaan te worden.

Bij overige planmatige ontwikkelingen zoals infrastructuur, zonneparken en windmolens is landschappelijke inpassing vereist en wordt voor de kwaliteitsverbetering landschap uitgegaan van maatwerk.

4.3 Hardheidsclausule

Het kan voorkomen, dat toepassing van de onderhavige *Uitvoeringsregel* leidt tot een uitkomst, die als disproportioneel (naar verhouding onjuist) moet worden beschouwd. In dat geval is er sprake van een omvang van een bijdrage die redelijkerwijs niet in die situatie kan worden gevraagd. In dat soort situaties heeft het college van burgemeester en wethouders de mogelijkheid om af te wijken van de toepasselijke methodiek. Deze zogenaamde hardheidsclausule biedt de mogelijkheid om van de methodiek af te wijken wanneer die gevolgen zou hebben die niet in verhouding staan tot de doelen die met die werkafspraken worden nagestreefd. De hardheidsclausule kan alleen worden toegepast, mits met goede redenen omkleed.

5. Investing in kwaliteitsverbetering van het landschap

5.1 Waar wordt geïnvesteerd in het landschap?

Nadat is bepaald welk bedrag in de kwaliteitsverbetering van landschap moet worden geïnvesteerd, is de vraag hoe en/of waar moet worden geïnvesteerd.

Er dient sprake te zijn van een goede inpassing en/of de tegenprestatie dient gebaseerd te zijn op een landschapsanalyse. Dat betekent dat een landschapsanalyse altijd onderdeel hiervan uit moet maken.

De gemeente Maashorst heeft de volgende uitgangspunten:

- Bij categorie 1 dient altijd op locatie te worden ingepast;
- Bij een categorie 2 dient 10% van het bouwvlak altijd op locatie te worden ingepast. Dit kan in of aangrenzend aan het bouwvlak.
- Bij een categorie 3
 - dient 10% van het bouwvlak altijd op locatie te worden ingepast. Dit kan in of aangrenzend aan het bouwvlak.
 - Dient de investering als gevolg van de 20% waardevermeerdering bij voorkeur op de locatie van het initiatief te worden geïnvesteerd. Er dient inzichtelijk gemaakt te worden hoe deze tegenprestatie ingevuld wordt. In overleg met gemeente is realisatie op andere locatie of storting in een landschapsfonds mogelijk.
 - Mag de (aanleg en onderhoud van de) 10% landschappelijke inpassing meegerekend worden bij de berekening van de tegenprestatie. De waardedaling van de 10% landschappelijke inpassing, zowel binnen als buiten het bouwvlak, mag niet meegerekend worden.

5.2 Welke kosten mogen bij een categorie 3 ontwikkeling ter plaatse meegerekend worden bij de kwaliteitsverbetering?

Er kan op meerdere wijzen geïnvesteerd worden in de kwaliteitsverbetering van het landschap:

- a) Het toevoegen, versterken of herstellen van landschapselementen;
- b) Onderhoudskosten;
- c) Sloop van (niet cultuurhistorische waardevolle) bebouwing en verharding gelegen buiten het toekomstige bouwvlak/bestemmingsvlak;
- d) Afwaarderen gronden voor natuur;
- e) Klimaatmaatregelen;
- f) Aanvullende wateropgaven.

In goed overleg kan gezien worden of een hierboven niet benoemde maatregelen ook ingezet kunnen worden. Bij die afweging staat het landschap voorop, dat is en blijft het doel van de regeling.

Welke maatregelen worden **niet** gezien als kwaliteitsverbetering:

- Plankosten;
- Inkomsten- en/of opbrengstenderving;
- Boekwaardes en vervangingswaardes;
- Sloop van illegal bebouwing;
- Wadi/poelen binnen of buiten het bouwvlak worden niet meegerekend als deze worden aangelegd vanuit de waterverplichting;
- Wanneer er grotere wadi's/poelen worden aangelegd dan de waterverplichting vraagt, dan telt de wadi/poelen voor maximaal 500m² minus de waterverplichting mee;
- Tuin en erfinrichting; tenzij er substantieel iets aan het landschap toegevoegd wordt (bijvoorbeeld in de vorm van een bosje, houtwal, boomgaard, poel o.i.d.).
- Milieumaatregelen zoals bodemsanering of het vervangen van astbestdaken;
- Duurzaamheidsmaatregelen zoals warmtepompen, zonnepanelen, groene daken, enz.
- Behoud of herstel van cultuurhistorische waarden of kenmerken;
- Aanlegkosten van bestaand groen;
- De waardedaling van de 10% landschappelijke inpassing (bij categorie 3), zowel binnen als buiten het bouwvlak mag niet meegerekend worden;
- Als voor een maatregel subsidie is/wordt toegekend kan dat deel niet worden ingezet in het kader van de regeling kwaliteitsverbetering.

Ad. a. Het toevoegen, versterken of herstellen van landschapselementen

De kosten van het uitvoeren van landschappelijke maatregelen, zoals de aanleg van nieuwe landschapselementen of nieuwe natuur kunnen volledig worden ingezet. Tuininrichting maakt geen deel uit van de verbetering van de omgevingskwaliteit. Erfinrichting alleen in die gevallen waarin er ook substantieel iets aan het landschap toegevoegd wordt (bijvoorbeeld in de vorm van een bosje, houtwal, boomgaard, poel o.i.d.).

De aanleg van de 10% landschappelijke inpassing bij categorie 3 ontwikkelingen mag worden meegerekend bij de berekening van de tegenprestatie.

Bestaand groen

Passend (kwalitatief) bestaand groen kan worden opgenomen in een goede landschappelijke inpassing bij een categorie 1 en 2 ontwikkeling. Bij een categorie 3 ontwikkeling kan bestaand groen ook onderdeel zijn van de verplichte 10% landschappelijke inpassing. Het opnemen van passend bestaand groen in het landschapsplan dient tot behoud en planologische bescherming ervan

Aanlegkosten van bestaand groen kunnen niet opgevoerd worden. Bestaand groen vormt op zichzelf geen kwaliteitsverbetering. Wel de kosten voor beheer en onderhoud van bestaand groen, mits goed wordt onderbouwd dat dit een substantiële bijdrage levert aan de landschappelijke kwaliteit.

Bestaand groen kan in bepaalde situaties een upgrade krijgen, bijvoorbeeld door meer verschillende inheemse soorten, struik- en/of kruidlaag toe te voegen. De aanlegkosten van toevoegingen kunnen wel opgevoerd worden.

Kostenlijst STILA

Qua kosten moet het gaan om reële kosten, daarvoor hanteren we de kostenlijst van STILA (Stimuleringsregeling landschap). Het is aan de initiatiefnemer om zorg te dragen voor realisatie van de

gestelde oppervlakten en kwaliteiten. Indien de initiatiefnemer de aanleg goedkoper kan dan de richtbedragen in STILA dan is dit ten voordele van de initiatiefnemer.

Ad. b. Onderhoudskosten

Het is mogelijk om onderhoudskosten op te voeren als tegenprestatie. Daarbij gaan we er vanuit dat onderhoud binnen het bouwvlak 2 jaar meegerekend mag worden en buiten het bouwvlak 6 jaar aan onderhoudskosten. We hanteren daarbij de onderhoudsnormering van STILA.

De 6 jaar buiten het bouwvlak is gebaseerd op de verrekenbare kosten bij de STILA regeling. De 10% landschappelijke inpassing binnen of aangrenzend aan het bouwvlak, mag 2 jaar onderhoud meegerekend worden. Want die landschappelijke inpassing valt buiten de STILA regeling en is gebaseerd op het feit dat het binnen 2 jaar mogelijk moet zijn om nazorg te bieden voor de beplanting.

Ad. c. Sloop van (niet cultuurhistorische waardevolle) bebouwing en verharding gelegen buiten het toekomstige bouwvlak/bestemmingsvlak

Het verwijderen van overbodige bebouwing in het buitengebied vormt een belangrijke bijdrage aan de kwaliteit van het landelijke gebied. De kosten van sloop van bebouwing en het verwijderen van verharding kunnen worden opgevoerd in de berekening, mits deze ook wegbestemd worden. We gaan daarbij uit van de netto oppervlakte sloop: de daadwerkelijke afname van (legale) m² bebouwing en verharding. Waar vervangende nieuwbouw plaatsvindt mogen de sloopkosten dus niet meegeteld worden.

- Voor het slopen van stallen en andere bedrijfsbebouwing buiten toekomstig bouwvlak wordt gerekend met kosten van 25 euro per m²
- Als door de aanwezigheid van asbest de sloopkosten hoger uitvallen, dan kunnen deze meerkosten in redelijkheid worden meegerekend. Het moet gaan om aantoonbare meerkosten. Voorwaarde is dat het niet enkel om asbestsanering gaat, maar dat het gehele bouwwerk gesloopt wordt.
- Voor het saneren van kassen wordt gerekend met kosten van 5 euro per m².
- Voor het verwijderen van erfverharding buiten toekomstig bouwvlak wordt gerekend met 5 euro per m².

Ad. d. Afwaarderen gronden voor natuur

Gronden die worden omgezet naar de bestemming 'Natuur' of 'Groen' worden in beginsel gewoon meegenomen in de berekening. Het bestemmingswaardeverschil wordt dan voor 20% meegerekend. Als voor een maatregel subsidie is/wordt toegekend kan dat deel niet worden ingezet.

Natuur als onderdeel van NNB

- Als natuur wordt ontwikkeld als onderdeel van de kwaliteitsverbetering in gebieden die behoren tot het nog niet-gerealiseerde Natuur Netwerk Brabant (NNB) kan de afwaardering van die gronden (bestemmingswaarde) volledig worden meegerekend. In praktijk betekent dit dat 20% van de afwaardering al verrekend wordt via de rekenmodule, in geval van NNB mag het bedrag van de aanvullende 80% afwaardering in mindering worden gebracht op het te investeren bedrag voor kwaliteitsverbetering). Als voor een maatregel subsidie is/wordt toegekend kan dat deel niet worden ingezet in het kader van de regeling kwaliteitsverbetering.

Voorwaarde is een goede planologische bescherming van die gronden in de vorm van een natuurbestemming en beschrijving van de natuurdoeltypen in het inpassings- of landschapsplan.

Aanleg NNB waardige natuur

Dit geldt ook voor gebieden waar NNB-waardige natuur wordt ontwikkeld aangrenzend aan gerealiseerde NNB, waardoor de ecologische structuur robuust wordt versterkt. Ook voor deze gronden kan de afwaardering (bestemmingswaarde) volledig worden meegerekend. In praktijk betekent dit dat 20% van de afwaardering al verrekend wordt via de rekenmodule, in geval van NNB waardige natuur mag het bedrag van de aanvullende 80% afwaardering in mindering worden gebracht op het te investeren bedrag voor kwaliteitsverbetering). Als

voor een maatregel subsidie is/wordt toegekend kan dat deel niet worden ingezet in het kader van de regeling kwaliteitsverbetering

Dit onder voorwaarde van een goede planologische bescherming van die gronden in de vorm van een natuurbestemming en beschrijving van de natuurdoeltypes in het inpassings- of landschapsplan.

Ondernemend Natuur Netwerk

Voor gronden die behoren tot het Ondernemend Natuur Netwerk Brabant kan de afwaardering voor 50% worden meegerekend. In praktijk betekent dit dat 20% van de afwaardering al verrekend wordt via de rekenmodule, in geval van ONNB mag het bedrag van de aanvullende 30% afwaardering in mindering worden gebracht op het te investeren bedrag voor kwaliteitsverbetering. Ook hier onder voorwaarde van een goede planologische bescherming en beschrijving van de natuurdoeltypes in het inpassings- of landschapsplan.

Ad. e. Klimaatmaatregelen

Het gaat om klimaatmaatregelen die landschappelijk passend en vormgegeven zijn en het landschap versterken.

Ad f. Aanvullende wateropgaven

Het gaat om aanvullende wateropgaven die landschappelijk passend en vormgegeven zijn en het landschap versterken, bijvoorbeeld een natuurlijk ingerichte wadi. De wateropgave die voor de ontwikkeling zelf vereist is, vormt geen in te zetten maatregel. Wanneer er grotere wadi's/poelen worden aangelegd dan de waterverplichting vraagt, telt de wadi/poelen voor maximaal 500m² minus de waterverplichting mee. Want een grotere wadi/poel heeft geen extra *landschappelijke* meerwaarde meer.

Rekenvoorbeeld: bij een waterverplichting van 400m², mag er bij de aanleg van een poel van 600m², 100m² als landschappelijke inpassing meegeteld worden.

6. Zekerstelling uitvoering door initiatiefnemer

De uitvoering van de landschappelijke inpassing en de landschappelijke kwaliteitsverbetering door de initiatiefnemer moet worden verzekerd.

- De verplichtingen vanuit de 10% landschappelijke inpassing zowel binnen als buiten het bouwvlak worden vastgelegd in een anterieure overeenkomst.
- En de realisatie van de tegenprestatie moet als voorwaardelijke verplichting worden opgenomen in de vast te stellen wijziging van het omgevingsplan of als voorschrift worden toegevoegd aan de te verlenen omgevingsvergunning. Daarbij wordt aangegeven dat er ook een instandhoudingsverplichting geldt voor de aan te leggen groen.
- Aanvullend wordt een privaatrechtelijke (anterieure) overeenkomst gesloten met boetebeding waarin zowel de aanleg als de instandhouding van de tegenprestatie wordt vastgelegd.

De ervaring leert dat toezicht op de aanleg en instandhouding van een 'groene' verplichting nodig is. Het bevoegd gezag (college van B&W) is verantwoordelijk voor de naleving van de voorwaardelijke verplichting (handhaving).

De aanleg van de maatregelen in landschap wordt bij het toezicht op de naleving van de bouwvergunning betrokken en in het veld wordt nagegaan wat er daadwerkelijk buiten is gerealiseerd.

7. Landschapsfonds

Zoals al eerder is opgemerkt, heeft het de voorkeur dat de investering in de kwaliteitsverbetering van het landschap plaatsvindt in de nabijheid van het initiatief. Er zijn echter omstandigheden waarbij dat in redelijkheid niet mogelijk blijkt te zijn, zoals:

- Bij planmatige stedelijke uitbreidingen;
- De initiatiefnemer heeft geen grond ter beschikking;

- De beschikbare grond ligt op een verkeerde locatie;
- De ruimtelijke ontwikkeling ligt op een locatie, waar kwaliteitsverbetering van het landschap niet aan de orde is (bijvoorbeeld wanneer een ruimtelijke ontwikkeling ligt ingeklemd tussen bestaande bebouwing die geen deel uitmaken van het project);
- De investering is zo groot (vooral bij stedelijke ontwikkeling) dat deze de schaal van het initiatief overstijgt.

Bij storting in een landschapsfonds neemt de gemeente de verplichting tot verbetering van omgevingskwaliteit over van de initiatiefnemer.

De gemeente Maashorst heeft een landschapsfonds. Het landschapsfonds gemeente Maashorst wordt ingezet voor voor projecten genoemd in het landschapsbeleidsplan en het realiseren van landschappelijke doelen die in de omgevingsvisie van de gemeente Maashorst worden genoemd.

Verantwoording

In de provinciale omgevingsverordening wordt gesteld dat de verbetering van omgevingskwaliteit financieel, juridisch en feitelijk geborgd moet zijn in het ruimtelijk plan (art. 5.11 OV). Indien kwaliteitsverbetering geborgd wordt via een storting in een landschapsfonds, dan dient terugkoppeling hierover plaats te vinden via het regionaal ruimtelijk overleg. In artikel 7.9 lid 4 OV staat dat, periodiek, en tenminste eens per bestuursperiode, partijen in de (sub-)regio afspraken maken over de toepassing van artikel 5.11 Kwaliteitsverbetering landschap en de resultaten met elkaar bespreken.

8 Evaluatie en actualisatie

Bij alle partijen bestaat de behoefte aan een zo helder mogelijke afbakening van de relevante begrippen. Daarbij mag echter niet uit het oog worden verloren dat elke uitwerking en aanduiding een bepaalde mate van tijdgebondenheid bevat. Nieuwe kennis en nieuw verworven inzichten, maar ook nieuwe ontwikkelingen in het buitengebied kunnen leiden tot een noodzakelijke bijstelling. Tot slot kunnen nieuwe toetsingskaders hier hun uitwerking op hebben en tot aanpassing nopen. Gelet op het dynamische en modulaire karakter van de nota zal deze over circa 2 jaar, maar zo nodig eerder, worden geëvalueerd en zo nodig bijgesteld, aangevuld en geactualiseerd op basis van ontwikkelingen die zich in die periode hebben voortgedaan, alsmede op basis van eventuele nieuwe inzichten.

Bijlagen

Bijlage 1: lijst categorie indeling

Bijlage 2: groenblauwe mantel

Bijlage 3: landschapsbeleidsplan voormalige gemeente Landerd

Bijlage 4: forfaitaire bedragen

Categorie 1; lichte impact – goede landschappelijke inpassing

Tot deze categorie behoren in ieder geval de volgende concreet benoemde ontwikkelingen:

- vergroten inhoud van een burgerwoning of bedrijfswoning tot 750 m³;
- sloop-bonusregeling vrijstaande gebouwen binnen de bestemming 'Wonen';
- herbouw van een woning binnen bestemmingsvlak ;
- herbouw binnen de bestemmingen 'Agrarisch – 1', 'Agrarisch - 2', 'Agrarisch met waarden – 1', 'Bedrijf', 'Bedrijf – Agrarisch verwant en technisch hulpbedrijf', 'Wonen';
- uitbreiding van een bestemmingsvlak 'Wonen' tot 1.000 m²;
- paardenbak t.b.v. hobbymatig gebruik aansluitend aan het bouwvlak;
- vestiging van of splitsing in meerdere wooneenheden in monumentale, karakteristieke of cultuurhistorisch waardevolle bebouwing;
- routegebonden horeca als nevenactiviteit binnen de bestemming 'Wonen';
- huisvesting van buitenlandse werknemers binnen de bestemming 'Wonen';
- aan huis gebonden beroep of bedrijf in of bij een woning mits dit past binnen de bijgebouwenregeling;
- bed & breakfast en kleinschalige recreatieve nevenactiviteiten in of bij een (bedrijfs)woning tot een maximum van 200 m² en mits dit past binnen het bestemmingsvlak 'Wonen' of 'Bedrijf' (niet-agrarisch) en de bijgebouwenregeling;
- minimale afstand van bebouwing tot de weg binnen de bestemmingen 'Agrarisch – 1', 'Agrarisch – 2' 'Agrarisch met waarden – 1';
- grotere goot- en bouwhoogte bedrijfsgebouwen binnen de bestemmingen 'Agrarisch – 1', 'Agrarisch - 2' en 'Agrarisch met waarden – 1';
- Omschakeling van (agrarische) bedrijfswoning naar plattelandswoning;
- Wijziging bestemming Agrarisch-Agrarisch Bedrijf/Agrarisch bouwvlak (inclusief agrarisch verwant en agrarisch-technisch hulpbedrijf) of Bedrijf, in bestemming Wonen of andere bestemming, zoals Horeca, Maatschappelijk of Recreatie. Mits er een reductie is van het agrarisch bouwvlak naar een nieuw bestemmingsvlak van 0 - 1.500 m² en bijgebouwen 0 - 200 m² en overtollige voormalige bedrijfsbebouwing wordt gesloopt;
- nevenactiviteiten en verbrede landbouwactiviteiten bij een agrarisch bedrijf of woning (vrijkomende agrarische bebouwing) tot 200 m² en mits dit past binnen de bebouwingsmogelijkheden;
- verkoop van op het eigen (agrarisch) bedrijf vervaardigde producten, inclusief de verkoop van streekeigen producten, tot een maximum van 200 m² mits dit past binnen de bijgebouwenregeling;
- tijdelijke huisvesting van seizoensarbeiders binnen bestaande en vergunde bebouwing (mits hierdoor geen zelfstandige woonruimte ontstaat);
- huisvesting van reclasseringsjongeren op een (agrarisch) bedrijf binnen bestaande en vergunde bebouwing;
- tijdelijke teeltondersteunende voorzieningen;
- teeltondersteunende voorzieningen buiten de aanduiding 'bouwvlak' en buiten de aanduiding 'wro-zone – voorziening buiten bouwvlak' binnen de bestemmingen 'Agrarisch 1', 'Agrarisch 2' , 'Agrarisch met waarden – 1' en 'Agrarisch met waarden – 2';
- ontwikkeling ter realisatie van EHS compensatie;
- wijzigen bestemming naar Bos/Natuur en treffen bestemmingsregeling/aanleg voorzieningen die een fysieke verbetering van de aanwezige of potentiële kwaliteiten van bodem, water, natuur, landschap of cultuurhistorie of van extensieve recreatieve mogelijkheden tot gevolg hebben
- bouw van ooievaarsnesten;
- toestaan Bosman-molens tot 5 m.

Categorie 2 Beperkte impact – 10% van het bouwvlak inpassen

Tot deze categorie behoren de volgende concreet benoemde ontwikkelingen:

- Ruimte voor Ruimte woning;
- vestiging van of splitsing in meerdere wooneenheden in beeldbepalende bebouwing;
- vergroten inhoud van een burgerwoning boven 750 m³;
- vergroten inhoud van een agrarische bedrijfswoning boven 750 m³;
- vergroten aantal m² bijgebouwen bij een woning groter dan 100 m²;
- minicampings met kleinschalige kampeergelegenheden tot een maximum van 25 mobiele kampeermiddelen;
- bed & breakfast en kleinschalige recreatieve nevenactiviteiten in of bij een (bedrijfs)woning mits dit past binnen het bestemmingsvlak 'Wonen' of 'Bedrijf' (niet-agrarisch) en de bijgebouwenregeling, vanaf een oppervlakte van 200 m²;
- nevenactiviteiten en verbrede landbouwactiviteiten bij een agrarisch bedrijf of woning (vrijkomende agrarische bebouwing) vanaf 200 m² en mits dit past binnen de bebouwingsmogelijkheden;
- omschakeling van agrarische bedrijfstypering (grondgebonden, intensief, overig niet-grondgebonden) zonder vergroting van het bouwvlak;
- Wijziging bestemming Agrarisch-Agrarisch Bedrijf/Agrarisch bouwvlak (inclusief agrarisch verwant en agrarisch-technisch hulpbedrijf) of Bedrijf, in bestemming Wonen , mits er een reductie is van het (agrarisch) bouwvlak naar een nieuw bestemmingsvlak van 1.501 – 5.000 m² en bijgebouwen <400 m² en overtollige voormalige bedrijfsbebouwing wordt gesloopt;

Categorie 3 Aanzienlijke impact – 20%/30% waardevermeerdering investeren (incl. 10% landschappelijke inpassing)

Al wat niet onder categorie 1 of 2 valt.

Tot deze categorie behoren in ieder geval de volgende concreet benoemde ontwikkelingen:

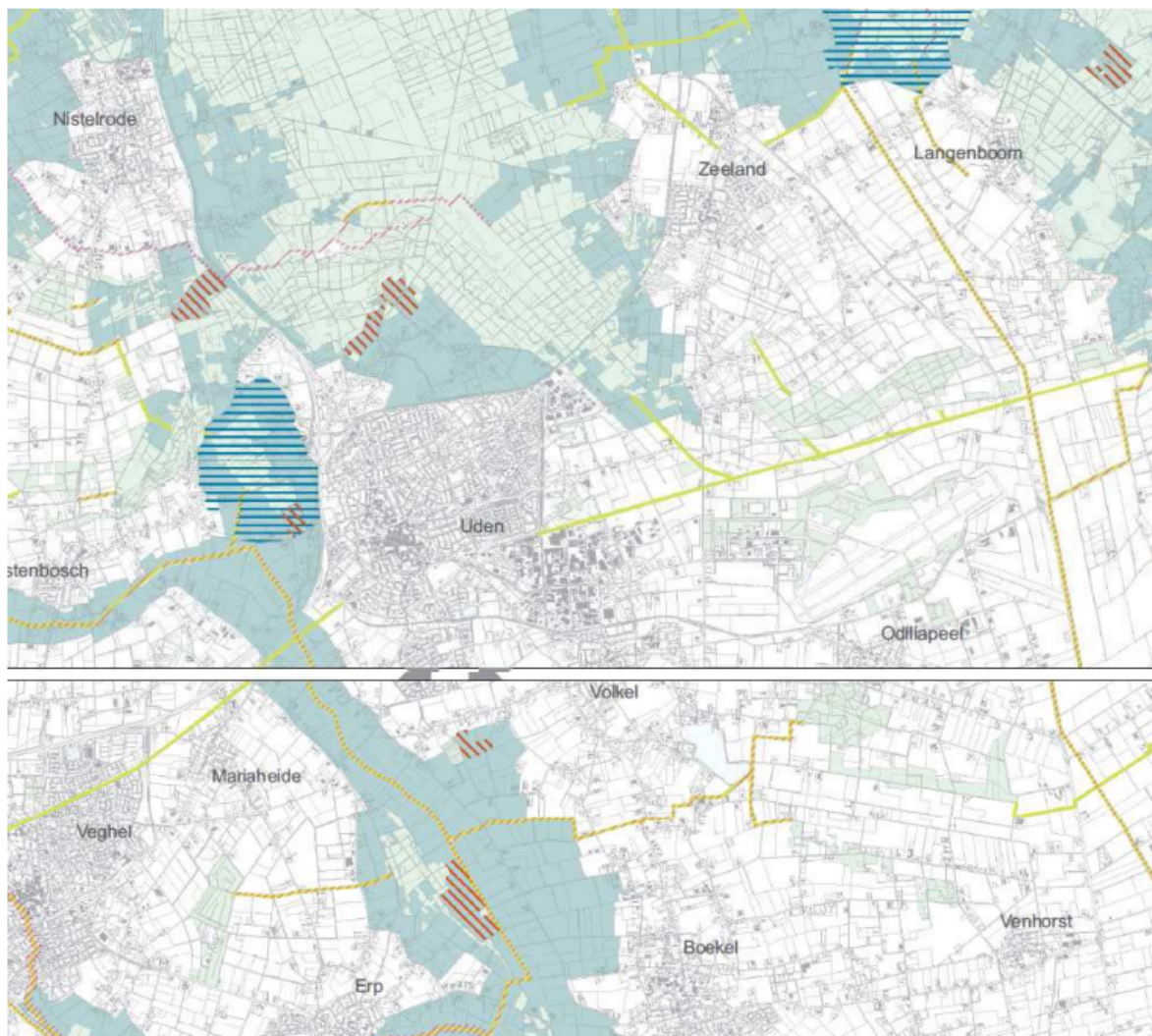
- nieuwbouw eerste bedrijfswoning;
- vergroten aantal m2 bebouwing binnen Bedrijf, Recreatie, Horeca etc.;
- vormverandering van een agrarisch bouwvlak of een bestemmingsvlak;
- vergroting bouwvlak agrarisch bedrijf (grondgebonden, intensief, overig niet-grondgebonden)
- vergroting bouwvlak of bestemmingsvlak 'Wonen (>1.000m2)', 'Bedrijf', 'Recreatie', 'Horeca', etc
- wijziging, zonder vergroting van het bouwvlak, van 'Agrarisch' of 'Wonen' (vrijkomende agrarische bebouwing) naar 'Bedrijf', 'Recreatie', 'Agrarisch'-gerelateerd, etc
- wijziging 'Recreatie', etc. naar 'Wonen';
- wijziging van een niet-agrarische bestemming met bouwvlak naar 'Agrarisch' (al dan niet grondgebonden);
- wijziging ten behoeve van telecommunicatie (zendmasten e.d.)

Groenblauwe mantel

Het kerngebied groenblauw bestaat daarbij voornamelijk uit de (bestaande en nog te ontwikkelen) natuurgebieden in de ecologische hoofdstructuur (EHS), inclusief de ecologische verbindingzones. De groenblauwe mantel bestaat overwegend uit multifunctioneel landelijk gebied met belangrijke nevenfuncties voor (de ontwikkeling van) natuur, water en landschap in verwevenheid met grondgebonden landbouw.

Bij het bepalen van de begrenzing is gekeken naar de belangrijkste doelen van de groenblauwe mantel:

1. robuust maken en versterken van natuur en water;
2. natuur en water verbinden;
3. klimaatbestendig maken van het natuur- en waterbeheer;
4. het versterken van de belevingswaarde en de recreatieve waarde van het landschap.

Natuur en landschap

- Ecologische hoofdstructuur
- Zoekgebied voor ecologische verbindingzone
- Attentiegebied ehs
- Zoekgebied voor behoud en herstel watersystemen
- Groenblauwe mantel
- Beheergebied ehs

Landschapsbeleidsplan Landerd

Vastleggen van beleid voor het Landerds landschap voor 2013-2027

Verdieping van de ingeslagen weg!

Colofon

Versie: 08 Augustus 2012

Er werd aan dit rapport gewerkt door:

Stan Elings

Hans Verkuijlen

Froukje Nauta

Demy van de Ven

ELINGS

Zwanenburgseweg 6a

5473 KT Heeswijk-Dinther

T: (0413)320777

F: (0413)341721

E: info@elings.nl

www.ELINGS.nl

In opdracht van:

Gemeente Landerd

Kerkstraat 39

5411 EA Zeeland

T: (0486)458111

F: (0486)458222

Contactpersonen:

Sonja Manders

Jos de Looijer

Jan van Gorp

auteursrechten voorbehouden aan:

ELINGS

Zwanenburgseweg 6a

5473 KT Heeswijk-Dinther

T: (0413)320777

F: (0413)341721

E: info@elings.nl

www.ELINGS.nl

Inhoudsopgave

Voorwoord:	4-5	Hoofdstuk 4: Uitvoering Landschapsbeleidsplan	38-43
Hoofdstuk 1: Inleiding	6-7	Hoofdstuk 5: Uitvoeringsprogramma	44-47
Hoofdstuk 2: Analyse	8-11	Bijlagen:	
Landschapsanalyse	8-9	Bijlage 1: Visiekaart	48-49
Beleidsanalyse	10-11	Bijlage 2: Literatuurlijst	50-51
		Bijlage 3: Omrekenbedragen Landschapselementen	52
Hoofdstuk 3: Visie en Deelgebieden	12-37		
Algemene visie	12-13		
't Mun	14-15		
't Rietbroek	16-17		
't Gaal	18-19		
De Ontginning	20-21		
De Maashorst	22-23		
Hoefkens	24-25		
De Bolle Akkers	26-27		
Graspeel	28-29		
Nieuwveld	30-31		
Groesplak	32-33		
Trent	34-35		
Dorpskernen	36-37		

V O O R W O O R D

Voorwoord Landschapsbeleidsplan Landerd 2013-2027.

Voor u ligt het nieuwe Landschapsbeleidsplan van de gemeente Landerd. Toen we met de voorbereidingen voor dit plan begonnen stonden er 3 begrippen heel erg centraal: het moest een beknopt, praktisch en op uitvoering gericht geheel worden. Ik durf te stellen dat we er in geslaagd zijn om aan die uitgangspunten ook inhoud te geven en ik ben dan ook trots op het resultaat.

Diezelfde trots heb ik over de wijze waarop we samen met de belangrijkste partners in het landschap het plan hebben opgesteld. ZLTO, Stichting Natuur en Milieu Landerd, ANV Maashorstboeren, Waterschap Aa en Maas, Brabants Landschap en de veldcoördinator van het Groen-blauw stimuleringskader, hebben elk zeer actief bijgedragen aan de totstandkoming van dit plan en daarvoor wil ik ze van harte bedanken.

Uiteraard mag ik ook de opsteller van het plan, Elings vormgevers van natuur en landschap, niet vergeten te bedanken, evenals de ambtelijke medewerkers van de gemeente.

Ik ben ervan overtuigd dat dit plan een forse bijdrage zal leveren aan het versterken van het groene imago van de gemeente Landerd. Daarmee kunnen we tevens het landschap een positieve impuls geven, waar deze en volgende generaties veel plezier aan zullen beleven.

Omdat de genoemde partners allemaal hebben aangegeven ook een bijdrage te willen leveren in de uitvoering van het plan, heb ik er alle vertrouwen in dat we snel buiten de eerste effecten zullen kunnen zien.

Het landschap is van ons allen en we maken het ook samen. Dit plan biedt het instrumentarium om daar invulling aan te gaan geven en ik wens daar iedereen veel succes bij.

Hetty Tindemans
Wethouder van gemeente Landerd

01 . I N L E I D I N G

Luchtfoto gemeente Landerd

Vooraf

De huidige coalitie van Landerd heeft de ambitie het landschap te ontwikkelen. Het Landerds- landschap is nu, door het verdwijnen van gebiedsspecifieke groene elementen, vervlakt en mist afwisseling.

Dit plan is een verdieping van LBP 2003 genaamd LBP 2013-2027. Dit plan zet in op een algehele landschapsverbetering en is tevens het uitvoeringsprogramma voor de komende jaren, behorende bij de ambitie van het gemeentebestuur.

Doelen

De doelen van dit Landschapsbeleidsplan zijn:

- Realiseren van een groene dooradering en groene randen van de dorpen, waardoor de dorpen nadrukkelijk onderdeel van het landschap zijn.
- Versterken van de diversiteit en daarmee de identiteit van het landschap.
- Stimuleren van en richting geven aan particuliere landschapsverbetering, inhoud geven aan het begrip landschapskwaliteit.
- Versterken en onder de aandacht brengen van de bijzondere gebieden.
- Projecten benoemen waarmee de gemeente haar landschap verbeterd.
- Verzamelen van alle projecten die in verschillende plannen voor het buitengebied benoemd zijn.
- Ondersteuning van keuzes in de nieuwe structuurvisie.

Werkwijze

Het buitengebied is verdeeld in 11 deelgebieden. Dit op basis van grondgebruik, historie, bodem en occupatie. Tezamen met de klankbordgroep, waarin alle bij het landschap betrokken gebiedspartijen vertegenwoordigd waren, is per deelgebied een visie opgesteld. Deze is gebaseerd op de sterke punten van nu en de kansen voor straks. Waar liggen de kansen, hoe gaat het deelgebied er uitzien?

De visie is verbeeld op een kaart, deze vormt het hart van dit plan. Per deelgebied is vervolgens aangegeven wat het gewenste beeld, de gewenste natuurwaarde en de gewenste ingreep zijn. De ingreep is uitgewerkt in projecten. Deze bepalen de plekken en de vorm waarin de ingrepen uitgevoerd moeten worden om de visie te bereiken.

Aanpak

Zowel de gemeente als de gebruikers van het gebied kunnen deze ingrepen realiseren. Door inspanning van particulieren in de vorm van kwaliteitscompensatie (groen voor rood), door het benutten van provinciale subsidies en door gemeentelijke groenbudgetten kunnen de partijen gezamenlijk het landschap opwaarderen.

Resultaat

Op deze wijze bereiken we binnen 15 jaar:

- Een veelzijdig zandlandschap met uitgestrekte onderling verbonden natuurgebieden. Waartussen landbouwenclaves met grote diversiteit in beeld en gebruik.
- Een hoogwaardig landschap waar het heerlijk werken en recreëren is, waar de natuur altijd zeer dichtbij is en waar elk gebied een eigen gezicht heeft.

02 . ANALYSE

Bodem

Kernen Gemeente Landerd

Bosgebieden en beek Hooge Raam

Landschapsanalyse

Ondergrond.

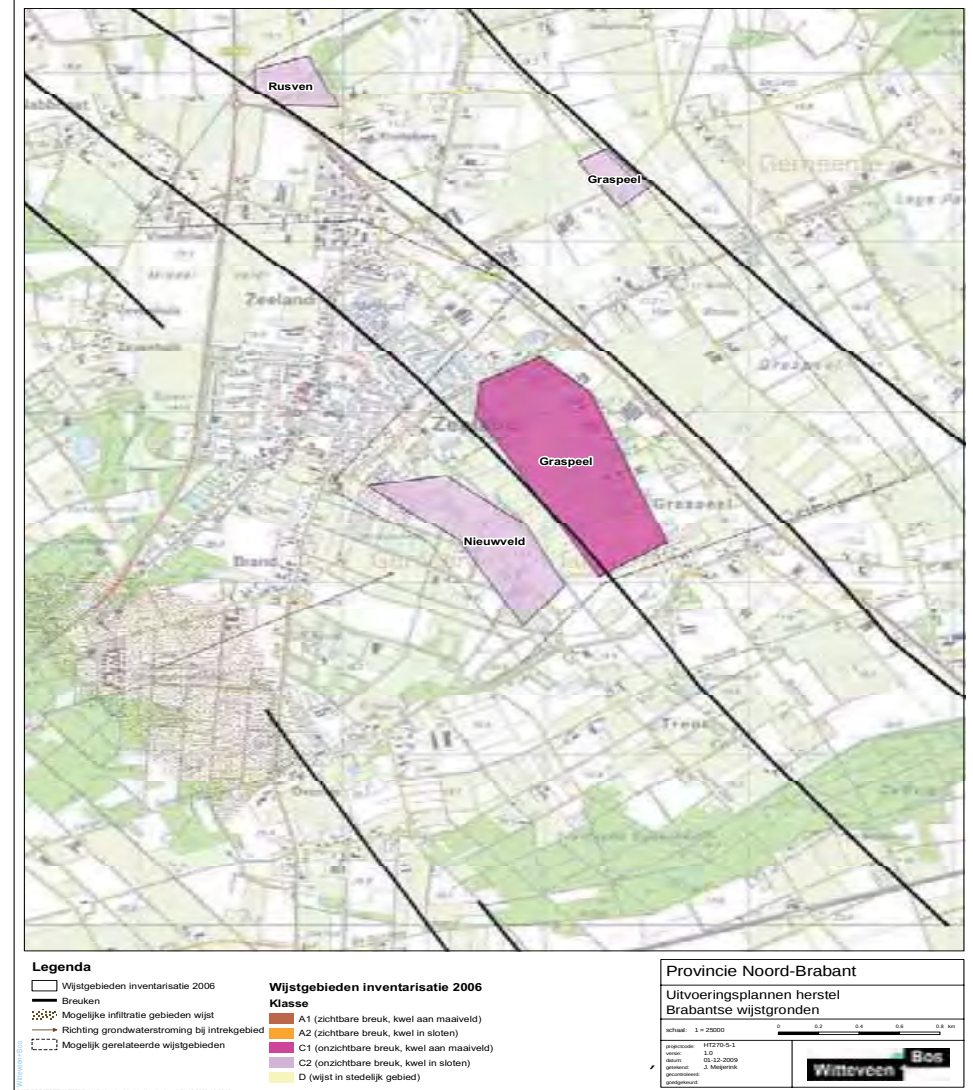
De Gemeente Landerd heeft een oppervlakte van 70,68 km². De ondergrond is voornamelijk zandig, met uitzondering van enkele kleine delen in de omgeving ten noorden van Reek. Het hoogteverschil bedraagt ongeveer 20 meter (van 6 meter ten noorden van Reek tot 26 meter in de Maashorst) en loopt naar het noord-oosten af in de richting van de Maas. Diverse breuklijnen en bijbehorende wijstgronden maken het gebied uniek. De dorpen zijn ontstaan op de overgang van de hoge gronden van de Peelhorst naar relatief laag gelegen vochtigere gronden.

Verschillen.

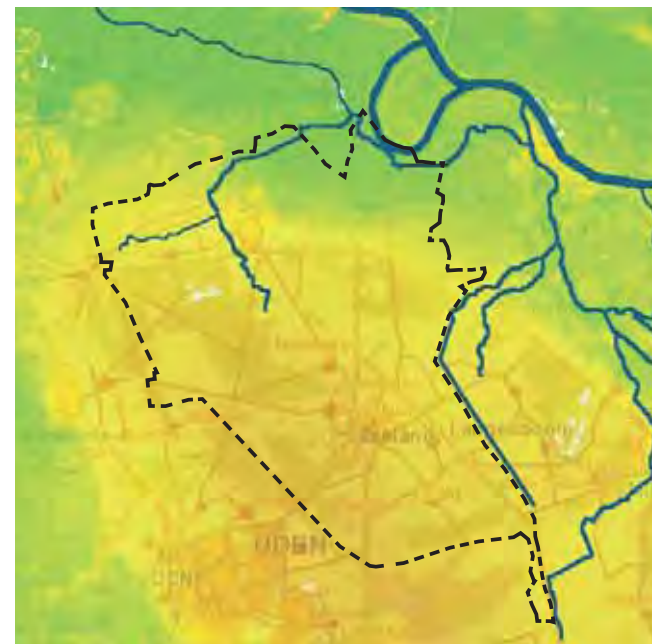
Vanuit de dorpen is in de afgelopen eeuwen de woeste grond ontgonnen. Deze stapsgewijze ontginning is nog goed te zien aan verkaveling, bouwstijl en maatvoering van de gebieden. Door de mechanisatie en schaalvergroting van de afgelopen eeuw zijn ook veel kenmerken verloren gegaan. Veel sloten en zandpaden zijn verwijderd en vooral veel beplantingen zijn gerooid. Daardoor zijn de kenmerkende verschillen tussen kleinschalig en grootschalig, tussen nat en droog en tussen besloten en open verminderd.

Ligging wijstgebied Landerd

Op basis van Nadere inventarisatie wijstgronden 2006

Breuken, Wijstgebied

Historische kaart 1900 en Topografische kaart 2010

Hoogten, Watersysteem

Beleidsanalyse

Bestaand beleid

Structuurvisie ruimtelijke ordening Provincie Noord-Brabant

De Structuurvisie ruimtelijke ordening beschrijft de hoofdlijnen van het provinciaal ruimtelijke beleid tot 2025. Het provinciale grondgebied is in deze structuurvisie opgedeeld in 4 ruimtelijke structuren; de stedelijke structuur, het landelijk gebied, de groenblauwestructuur en de infrastructuur. De groenblauwe structuur bestaat uit groenblauw kerngebied en de groenblauwe mantel daaromheen. In het groenblauw kerngebied (met name bestaande natuur) richt het beleid zich op behoud, herstel en ontwikkeling van natuurlijke en landschappelijke kwaliteiten. In de groenblauwe mantel wordt gekozen voor functieontwikkeling gecombineerd met de ontwikkeling van een robuust raamwerk met landschappelijke kwaliteit, bestaande uit aanwezige natuur, watersystemen en nieuwe natuur in hiervoor kansrijke gebieden.

De situering van de groenblauwe mantel komt niet overal overeen met de landschappelijk waardevolle gebieden op gemeentelijk niveau. Het is daarom van belang om de waarde van die gebieden tot uiting te laten komen in het Landschapsbeleidsplan.

Landschapsbeleidsplan Gemeente Landerd 2003-2013

Het Landschapsbeleidsplan (LBP) uit 2003 geeft een uitgebreide analyse van het landschap. Het plan richt zich vervolgens op verbetering van de ecologische kwaliteit en verhoging van de belevingswaarde van de natuur.

De doelen uit het LBP 2003-2013 zijn inmiddels grotendeels bereikt of opgenomen in langduriger omvormingsprocessen, zoals omvorming van de bossen. Ook zijn er doelen (tot op heden) onbereikbaar gebleken, met name i.v.m. het niet kunnen verwerven van benodigde gronden.

De landschapsanalyse uit het LBP 2003-2013 heeft de basis gevormd voor dit plan. De nog niet gerealiseerde projecten die nog steeds actueel zijn, zijn opgenomen in het nieuwe uitvoeringsprogramma.

Maashorst Manifest en Bosbeleidvisie gemeente Landerd

Het bestaand beleid voor de Maashorst en de overige gemeentelijke bossen is één op één overgenomen in dit plan.

Structuurvisie Buitengebied in ontwikkeling Gemeente Landerd 2010

De BIO-structuurvisie geeft eveneens een analyse van de opbouw van het landschap en zoomt vervolgens in op 15 bebouwingsconcentraties in het buitengebied. Vervolgens wordt beschreven hoe de ruimtelijke kwaliteit, en daarmee de leefbaarheid, van deze 15 bebouwingsconcentraties verbetert door het, onder voorwaarden, toestaan van ontwikkelingen, waaronder de realisatie van zogenaamde BIO-woningen.

De in de structuurvisie genoemde landschappelijke doelstellingen en randvoorwaarden voor (de omgeving van) de 15 bebouwingsconcentraties gelden als leidraad voor en worden verder uitgewerkt in de projecten die voortkomen uit dit Landschapsbeleidsplan.

Nieuw beleid

Structuurvisie

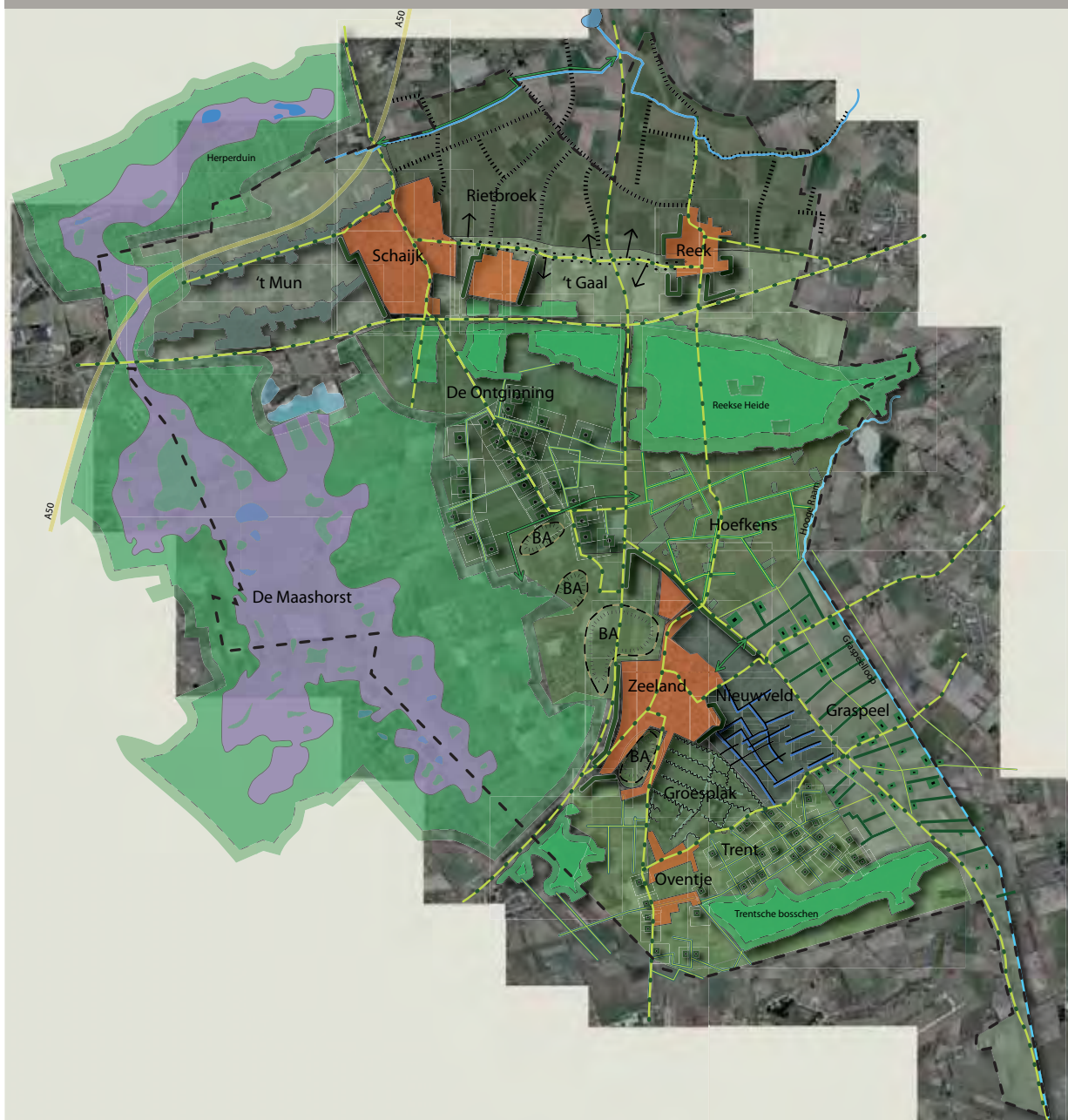
Op dit moment wordt gewerkt aan een nieuwe structuurvisie voor het gehele grondgebied. De structuurvisie geeft een integraal beeld van de ruimtelijke en sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen die de gemeente op haar grondgebied voor ogen staat voor de langere termijn.

De visie uit dit Landschapsbeleidsplan wordt voor dit onderwerp als beleidskader in de structuurvisie opgenomen. Verder worden de in dit plan omschreven landschapsversterkende maatregelen per deelgebied overgenomen in de structuurvisie ter uitwerking van de te realiseren kwaliteitsverbetering bij nieuwe ontwikkelingen. Ten slotte kunnen projecten uit het uitvoeringsprogramma van dit Landschapsbeleidsplan opgenomen worden op de projectenlijst in de structuurvisie.

Bestemmingsplan buitengebied

Er is een nieuw bestemmingsplan buitengebied in procedure. Dit Landschapsbeleidsplan heeft daarvoor dan ook niet meer als vastgesteld beleid als basis kunnen dienen voor de onderwerpen natuur en landschap. Waar mogelijk zijn uitgangspunten uit dit plan nog verwerkt in het bestemmingsplan.

03. VISIE EN DEELGEBIEDEN

Legenda

Hoofdwegen en boomstructuren

Gemeentegrens

Schaijk Dorpskernen: Hoofdstructuren aanplanten met stevige laanbeplanting aan beide zijden van de weg. Aanplant dorpsranden waar aangegeven door middel van brede singels.

't Mun 't Mun: Aanzetten West - Oost gerichte linten. Open ruimtes tussen structuren behouden.

Rietbroek Rietbroek: Landschapsstructuren versterken met hakhoutsingels van Els, Wilg en Meidoorn.

't Gaal 't Gaal: Conserveren huidig landschap met behoud van doorzichten vanaf landschappelijk bebouwingslint.

De Ontginning De Ontginning: Landschap versterken door robuuste aanplant alle erven. Kleinschaligheid nabij maashorst versterken, aanleg bosjes als coulissen.

De Maashorst De Maashorst: Ontwikkelen tot robuuste natuurkern (volgens natuurplan De Maashorst).

Hoefkens Hoefkens: Behoud van huidige landschap. Waar mogelijk versterken met laanbeplanting, kleine bosjes en erfbeplanting.

De Bolle Akkers Eenheid bolle akkers bewaren, niet beplanten, niet bebouwen. Storende elementen inpassen met beplanting.

Graspeel Graspeel: Maken nieuw productielandschap door forse aanplant van stroken tussen percelen en bosschages bij stallen.

Nieuwveld Nieuwveld: Vernatten wijstgronden in overleg met eigenaren. Aanplant van alle perceelsranden.

Groesplak Groesplak: Verhogen waterstand in sloten in samenspraak met eigenaren. Aanplant hakhoutsingels naast sloten.

Trent Trent: Robuuste aanplant erven, aanbrengen brede singels aan achterzijde eigendommen.

Visiekaart

Algemene Visie

Versterk de opvallende kenmerken, vergroot de verschillen en zorg voor een levendig beeld. En begin.

Hiernaast is de visiekaart weergegeven. Deze is vergroot tevens toegevoegd in bijlage 1.

De onderdelen van de visie zijn als volgt nader te omschrijven:

- Versterk de karakteristieken van het landschap welke te onderscheiden zijn op basis van ontginning, van bodem en van ruimtelijke landschappelijke kenmerken; dit versterkt de oriëntatie en vergroot de identiteit.
- Maak voor sommige plekken een nieuw kader; nieuwe ontwikkelingen (als schaalvergroting veehouderij, recreatie) een plek geven en inpassen met gebiedseigen middelen.
- Begin op korte termijn een aantal kansrijke plekken in te richten; dit vormt inspiratie en een katalysator voor de andere landschappelijke ontwikkelingen.

Deelgebieden, waar en waarom?

Een van de ruimtelijke problemen van het buitengebied van Landerd is de eenvormigheid. De vergezichten, de wegprofielen en de beplantingen lijken op elkaar. Terwijl er na enig speurwerk grote verschillen blijken te bestaan: verschillen in hoogte, in waterhuishouding, in ontginningsgeschiedenis en verschillen in bodemvruchtbaarheid.

Een van de uitgangspunten van dit landschapsbeleidsplan is om de bijzondere gebieden meer beleefbaar te maken. Daarom hebben we de verschillen benoemd, de bijzondere stukken inclus, waarna we op basis van de sterke punten het buitengebied in deelgebieden hebben ingedeeld. Door de verschillen te benadrukken en de ondergrond als basis te gebruiken bij het kiezen van inrichtingselementen voor de verschillende deelgebieden zal het landschap van Landerd kleinschaliger, gevarieerder en herkenbaarder worden.

De Maashorst, de bossen en de beekdalen zijn de dominante structuren. Deze hebben een eigen identiteit en nu al een grote herkenbaarheid. De gebieden daartussen hebben we beschreven op basis van bovenstaande kenmerken. Samen zijn het 11 deelgebieden welke we op de volgende pagina's nader uitwerken.

Kwetsbaarheid

De strategie per deelgebied is mede bepaald door de kwetsbaarheid van het landschap ter plekke; ook wel de draagkracht van het landschap voor verandering, genoemd.

Sommige delen van het landschap kunnen grote verandering herbergen. Ze hebben massieve en sterke structuren en landschappelijke ruimtes waarbinnen van alles kan zonder dat het de kenmerken afbreekt. Het betreft vooral de grootschalige ontginningen van begin 20e eeuw. Zulke gebieden noemen we "Enigszins kwetsbaar".

Andere gebieden beschikken over een zeer fijnmazig netwerk van landschapstructuren welke snel verstoord kunnen worden en waarbij nieuwe ontwikkelingen zeer zorgvuldig ingepast moeten worden. Het beeld en de natuurwaarden zijn afhankelijk van de samenhang. Deze noemen we "zeer kwetsbaar".

Ertussen zitten de cultuurlandschappen die wel tegen een stootje kunnen maar die een beperkte opnamecapaciteit hebben voor grote en nieuwe ontwikkelingen. Deze noemen we "kwetsbaar".

Kwetsbaarheid van de deelgebieden is als volgt ingedeeld:

Zeer kwetsbaar: De Maashorst, De Bolle Akkers, Nieuwveld, Groesplak

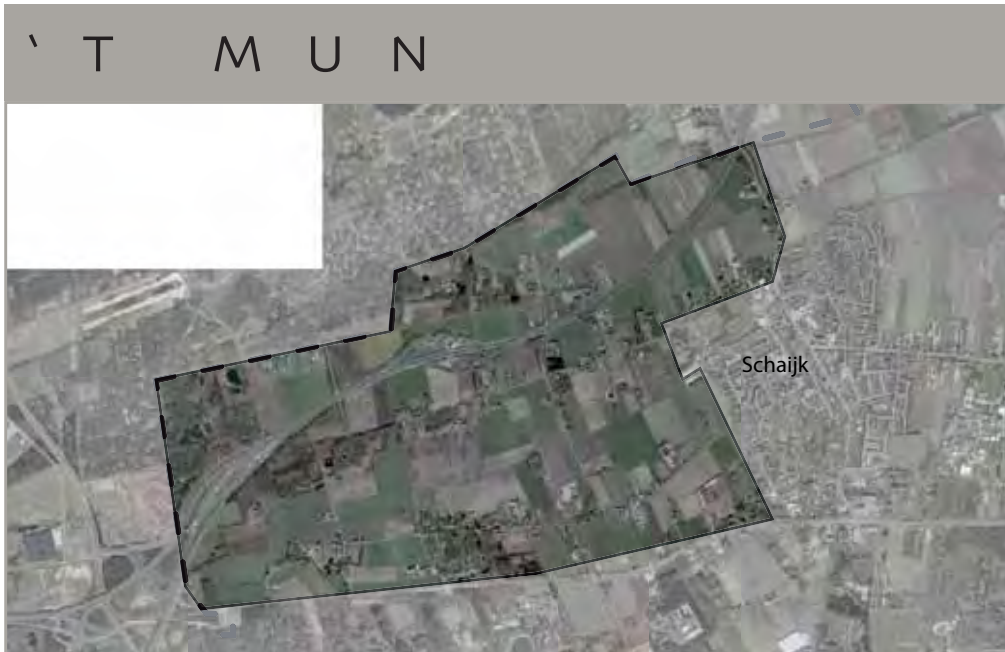
Kwetsbaar: 't Mun, 't Gaal, Hoefkens, Trent

Enigszins kwetsbaar: Rietbroek, De Ontginning, Graspeel

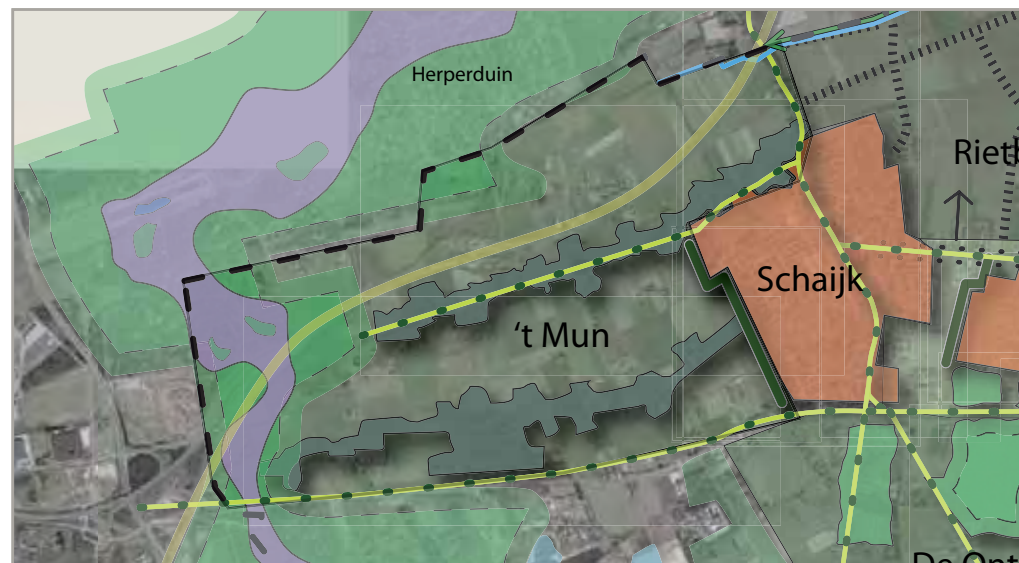
De indexering in mate van kwetsbaarheid heeft bewustwording als hoofddoel. Tevens is deze bedoeld voor het bepalen van prioriteiten van projecten en de mate van compensatie.

Recepten

Per deelgebied zijn recepten ontwikkeld. Deze laten zien hoe in het deelgebied de groene compensatie moet worden ingevuld. De hoogte van de compensatie wordt bepaald in de structuurvisie. De deelgebieden en recepten zijn weergegeven op de volgende pagina's.

Bestaande situatie

Visie

IDENTITEIT

Het gebied ten westen van Schaijk bestaat uit oude buurtschappen en grootschalige tuinbouwbedrijven. Het is omgeven door bos, de A50 en de dorpsrand van Schaijk.

LANDSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING

West-Oost gerichte linten aanzetten met bosjes, singels en erfbeplanting. Open ruimtes tussen de structuren behouden.

ECOLOGISCHE ONTWIKKELING

Ecologische verbindingszone Maashorst – Herperduin momenteel in voorbereiding. Verbreden Ecologische verbindingszone Maashorst-Herperduin. Leefgebied voor struweelsoorten (vogels, insecten, knaagdieren) versterken. Fourageergebied voor bosdieren maken tussen Herperduin en A50.

RECEPT

Landschapsversterking in dit gebied met behulp van de aanleg van de volgende landschapselementen:

- Droge bosjes, minimaal oppervlak 200 m2.
- Droge singels, minimale lengte 100 meter.
- Kruidenrijke zoom, minimale lengte 200 meter.

DIT DEELGEBIED IS:

ZEER KWETSBAAR

KWETSBAAR

ENIGSZINS KWETSBAAR

LANDSCHAPSELEMENTEN

Bosje droog

Sortiment: Zomereik (35%), Berk en Es (samen 15%), verder gevarieerd, zoals vuilboom, hazelaar, meidoorn, sleedoorn, gelderse roos, krent, hulst, lijsterbes, hondsroos.

Maat: Minimaal oppervlak 200 m².

Beheer: Vrij uit laten groeien, randen scheren of bij voldoende ruimte eerste 3 meter afzetten om de vijf jaar, pleksgewijs snoeien voor geriefhout. Snoeiwerkzaamheden uitvoeren in de periode van 1 november tot 15 maart.

Singel droog

Sortiment: Zomereik (35%), Berk en Es (samen 15%), verder gevarieerd, zoals vuilboom, hazelaar, meidoorn, sleedoorn, gelderse roos, krent, hulst, lijsterbes, hondsroos.

Maat: Minimaal 7 meter breed. Boomvormers in middelste drie rijen, verschoven plantverband van 1,5 bij 1,5 meter.

Beheer: Vrij uit laten groeien en randen scheren of eerste 3 meter afzetten om de vijf jaar. Snoeiwerkzaamheden uitvoeren in de periode van 1 november tot 15 maart.

Kruidenrijke zoom

Sortiment: Extensief bloemrijk grasland en ruigte, spontane ontwikkeling.

Maat: Breedte van de rand is 9 meter of meer.

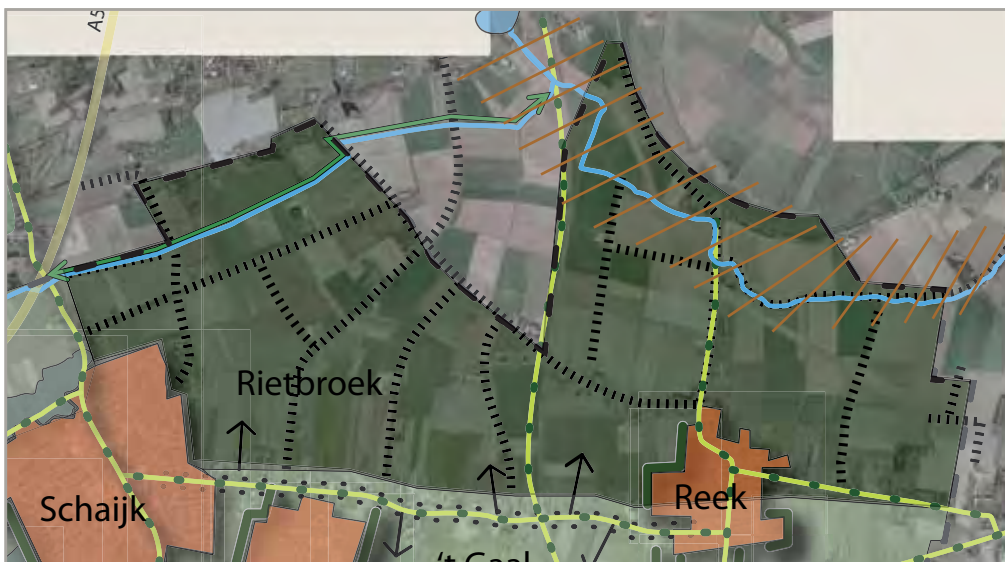
Beheer: Gefaseerd 1 keer per 2 jaar maaien en afvoeren, niet bemesten.

R I E T B R O E K

Bestaande situatie

Visie

IDENTITEIT

Het gebied ten noorden van Schaijk en Reek bestaat uit een laag gelegen halfopen landschap. De oorspronkelijk veel voorkomende houtwallen en (meidoorn)struwelen zijn grotendeels verdwenen. Daarvoor in de plaats zijn op enkele plaatsen loofhoutbosjes aangeplant en zijn laanbeplantingen aangebracht.

- Dit gearceerde gedeelte van Rietbroek maakte tot 1942 deel uit van de Beerse Overlaat die dienst deed als extra bergingsmogelijkheid in perioden van hoog water.

LANDSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING

Landschapstructuren versterken en maatvoering zichtbaar maken door aanplant van hakhoutsingels in de richting Noord-Zuid. Hierbij de waardevolle historische openheid van de Beerse Overlaat in acht nemen.

ECOLOGISCHE ONTWIKKELING

Ecologische verbindingszone Munsche Wetering realiseren (inclusief aansluiting op Ecologische verbindingszone Hertogswetering).

Leefgebied voor vogels van vochtig open cultuurlandschap versterken.

RECEPT

Landschapsversterking in dit gebied met behulp van de aanleg van de volgende landschapselementen:

- Hakhoutsingels van Els, Wilg en Meidoorn, minimale lengte 50 meter.
- Ontwikkeling van rietoevers bij sloten, minimaal 50 meter.
- Knotbomen van Els, Wilg. Minimaal 10 stuks.

DIT DEELGEBIED IS:

ZEER KWETSBAAR

KWETSBAAR

ENIGSZINS KWETSBAAR

LANDSCHAPSELEMENTEN

Hakhoutsingels

Sortiment: Els, Wilg, Meidoorn.

Maat: Hakhout in de vorm van een singel. Breedte van 4 tot 7 meter in verschoven plantverband van 1,25 bij 1,25 meter.

Beheer: Periodiek eenmaal in de 7 jaar vlaksgewijs en gefaseerd afzetten. Diameter van het hakhout uitgezonderd overstaanders maximaal 20 cm op 1,30 meter hoogte. Snoeiwerkzaamheden uitvoeren in de periode van 1 november tot 15 maart.

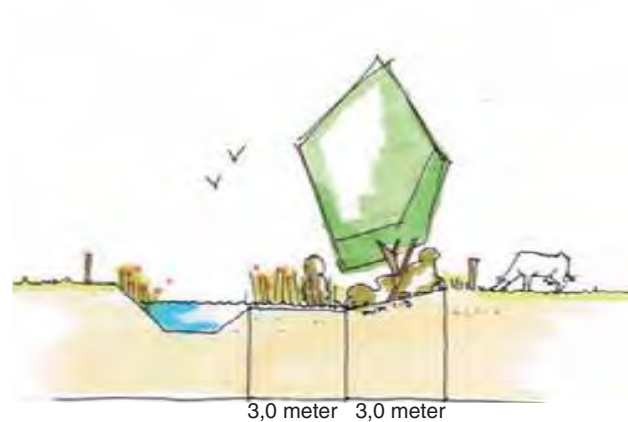

Rietoevers

Sortiment: Spontane ontwikkeling van nat grasland, riet en ruigte. Bij hoge voedselrijkdom, de voedselrijke bouwvoor (deels) afgraven en afvoeren.

Maat: Bij voorkeur trapsgewijze oever, minimaal 3 meter breed, talud 1:3 of meer.

Beheer: Gefaseerd elke drie jaar maaien en afvoeren.

Knotboom

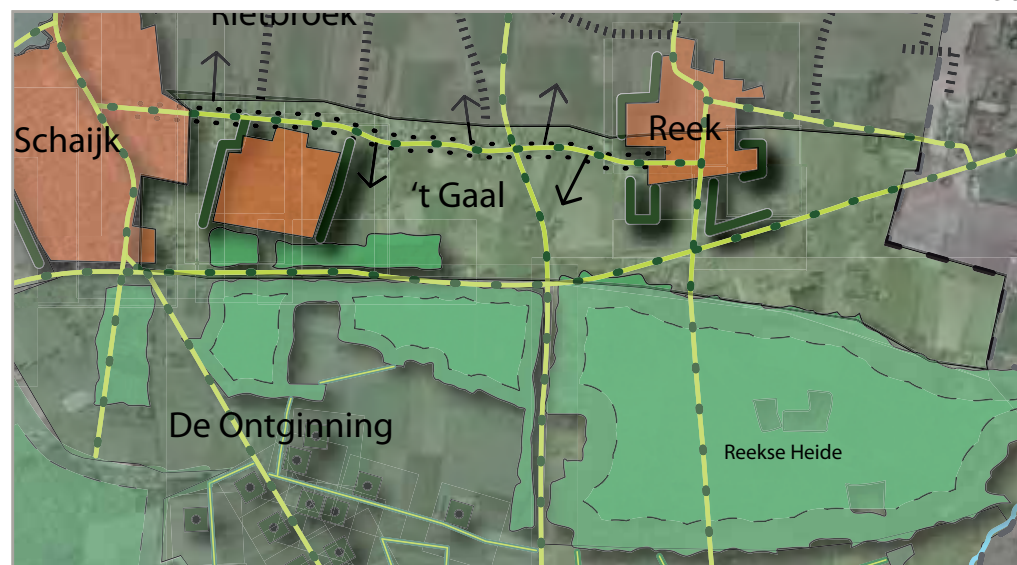
Sortiment: Wilg, Es

Beheer: Gefaseerd knotten van een groep op een hoogte van minimaal 1,5 m boven maaiveld. Wilg om de 3 jaar knotten, Es om de 5 jaar knotten. Jaarlijks controle op ziekten.

Bestaande situatie

Visie

IDENTITEIT

De weg tussen Schaijk en Reek ligt op de overgang van de hoger gelegen Reekse bossen naar de uiterwaarden van de Maas. Vanaf dit landschappelijke bebouwingslint zijn diverse verre doorzichten naar het achterland beleefbaar. Het is een verfijnd, oud, kleinschalig landschap met kleine boerenbedrijven, oude beplantingen en weiljes. Dit mozaïek is zeer bijzonder. Het is de afwisseling die dit gebied haar eigen kleur geeft.

LANDSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING

Conserveren huidig landschap met behoud van de doorzichten vanaf het landschappelijke bebouwingslint.

Aanplant van kleinschalige erbeplanting en geriefbosjes.

ECOLOGISCHE ONTWIKKELING

Leefgebied voor vogels van open cultuurlandschap en struweelvogels en cultuurvolgers van 't boeren erf.

RECEPT

Landschapsversterking in dit gebied met behulp van de aanleg van de volgende landschapselementen:

- Droge bosjes, minimaal oppervlak 100 m².
- Droge hagen, minimale lengte 20 meter.
- Struweelhaag van meidoorn, minimale lengte 30 meter.
- Erfbeplanting, passend in erfstructuur.
- Hoogstamboomgaard, minimaal 8 stuks.

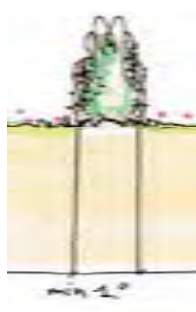
DIT DEELGEBIED IS:

ZEER KWETSBAAR

KWETSBAAR

ENIGSZINS KWETSBAAR

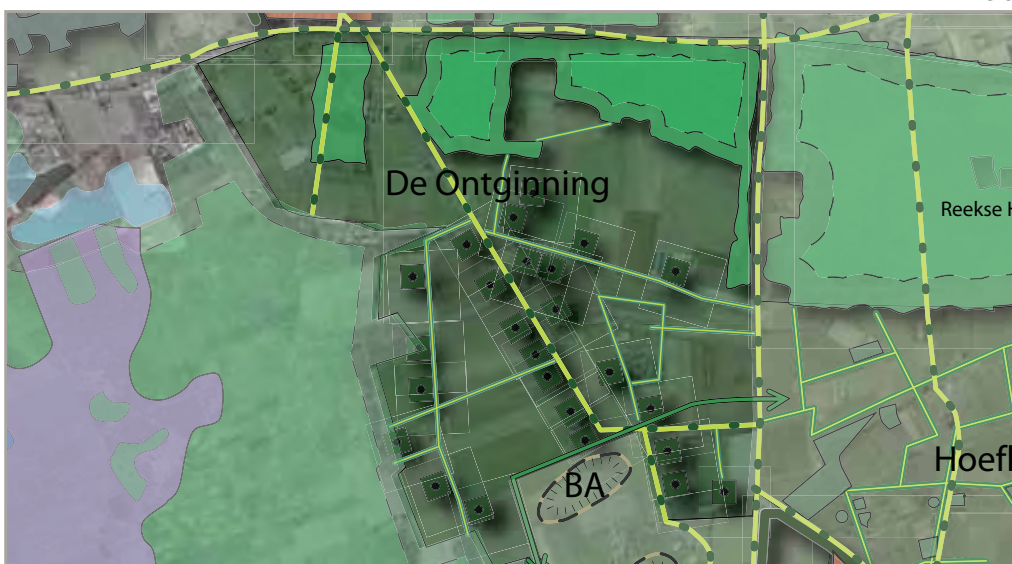
LANDSCHAPSELEMENTEN

Haag Sortiment: Meidoorn, beuk, liguster. Maat: Minimaal 1 meter breed, plantafstand 25 cm in 2 of 3 rijen geplant. Beheer: Knip- of scheerhaag 1x per jaar knippen, eind juni. Haag dient in geschoren toestand minimaal 1 m. hoog te zijn. 	Bosje droog Sortiment: Zomereik (35%), Berk en Es (samen 15%), verder gevarieerd, zoals vuilboom, hazelaar, meidoorn, sleedoorn, gelderse roos, krent, hulst, lijsterbes, hondsroos. Maat: Minimaal oppervlak 200 m². Beheer: Vrij uit laten groeien, randen scheren of bij voldoende ruimte eerste 3 meter afzetten om de vijf jaar, pleksgewijs snoeien voor geriefhout. Snoeiwerkzaamheden uitvoeren in de periode van 1 november tot 15 maart.	Erfbeplanting Sortiment: Divers, bestaande uit: - Solitaire bomen (eik, linde, kastanje, walnoot). - Hoogstam boomgaard. - Houtwallen, singels of geriefbosjes (sortiment droog). - Geschoren of wilde hagen (meidoorn, beuk, liguster). Maat: - Solitaire bomen: n.v.t. - Hoogstamboomgaard: minimaal 8 stuks, plantafstand 5-8 meter. - Houtwallen, singels: Minimaal 7,0 meter breed. - Geriefbosjes: Oppervlak ca. 100 m². - Geschoren of wilde hagen (meidoorn, beuk, liguster). Beheer: - Solitaire bomen: Niet, jaarlijks controle op ziekten. - Hoogstam boomgaard: Jaarlijkse controle op ziekten en foutieve takgroei. Jaarlijks begeleidend snoeien. - Houtwallen, singels: Vrij uit laten groeien en randen scheren of afzetten om de vijf jaar. - Geschoren haag: 1 keer per jaar knippen. Haag dient in geschoren toestand minimaal 1 m. hoog te zijn. - Wilde haag: Vrij uitgroeien en maximaal 1 keer per 7 jaar afzetten op 1 meter hoogte.
Struweelhaag meidoorn Sortiment: Meidoorn, eventueel met bijmenging van soorten als wilde roos, kardinaalsmuts, rode kornoelje, liguster en veldesdoorn. Maat: Minimaal 1 meter breed, plantafstand 25 cm in 2 rijen geplant. Beheer: Struweelhaag vrij uitgroeien en maximaal 1 keer per 7 jaar snoeien op ten minste 1 meter hoogte. 	Hoogstamboomgaard Sortiment: Appel, peer, pruim, kers. Maat: Minimaal 8 stuks, min. plantafstand: kers 12 m, appel 10 m, peer 8 m, pruim 6 m. Beheer: Jaarlijks snoeien, jaarlijks controle op ziekten en foutieve takgroei. 	

D E O N T G I N N I N G

Bestaande situatie

Visie

IDENTITEIT

Het gebied tussen de Maashorst en de Reekse bossen bestaat uit een coulissen landschap met lanen en groene erven, deels grootschalig, deels besloten.

LANDSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING

Ontginningslandschap versterken door robuuste aanplant van alle erven.

Lanen versterken waar mogelijk.

Kleinschaligheid nabij rand maashorst versterken en aanleggen bosjes als coulissen.

ECOLOGISCHE ONTWIKKELING

Ecologische verbindingzone Maashorst – Reekse Heide afronden.

Leefgebied voor struweelsoorten (vogels, insecten, knaagdieren)

Fourageergebied voor bosdieren maken.

Verbinden Maashorst via stapstenen met grotere bossen in omgeving.

RECEPT

Landschapsversterking in dit gebied met behulp van de aanleg van de volgende landschapselementen:

- Droge singels, minimale lengte 100 meter.
- Robuuste erfbeplanting, minimaal oppervlak 200 m2.
- Kruidenrijke zoom, minimale lengte 200 meter.
- Droge bosjes, minimaal oppervlak 200 m2.

DIT DEELGEBIED IS:

ZEER KWETSBAAR

KWETSBAAR

ENIGSZINS KWETSBAAR

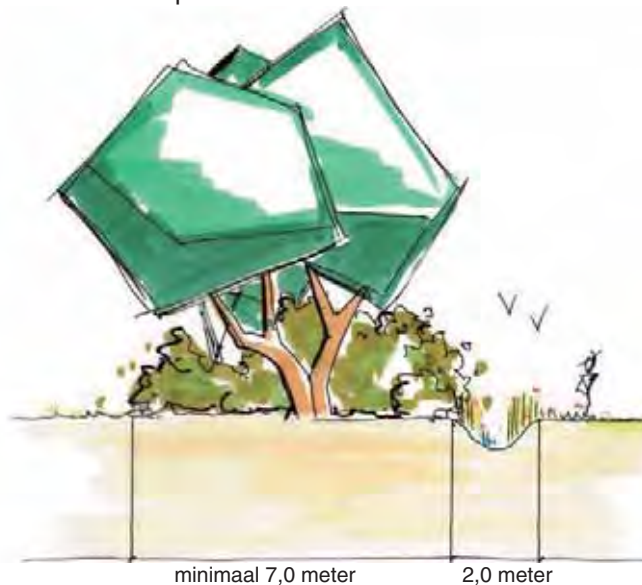
LANDSCHAPSELEMENTEN

Singel droog

Sortiment: Zomereik (35%), Berk en Es (samen 15%), verder gevarieerd, zoals vuilboom, hazelaar, meidoorn, sleedoorn, gelderse roos, krent, hulst, lijsterbes, hondsroos.

Maat: Minimaal 7 meter breed. Boomvormers in middelste drie rijen, verschoven plantverband van 1,5 bij 1,5 meter.

Beheer: Vrij uit laten groeien en randen scheren of afzetten om de vijf jaar. Snoeiwerkzaamheden uitvoeren in de periode van 1 november tot 15 maart.

Erfbeplanting

Sortiment: Divers, bestaande uit:

- Solitaire bomen (eik, linde).
- Houtwallen, singels of bosje (sortiment droog).
- Geschoren of wilde hagen (meidoorn, beuk, liguster).

Maat:

- Solitaire bomen: n.v.t.
- Houtwallen, singels: Minimaal 7,0 meter breed.
- Bosje: Oppervlak minimaal 200 m².
- Geschoren of wilde hagen (meidoorn, beuk, liguster).

Beheer:

- Solitaire bomen: Niet, jaarlijks controle op ziekten.
- Bosje: Vrij uit laten groeien, randen scheren, pleksgewijs snoeien voor geriefhout.
- Houtwallen, singels: Vrij uit laten groeien en randen scheren of afzetten om de vijf jaar.
- Geschoren haag: 1 keer per jaar knippen. Haag dient in geschoren toestand minimaal 1 m. hoog te zijn.
- Wilde haag: Vrij uitgroeien en maximaal 1 keer per 7 jaar afzetten op 1 meter hoogte.

Kruidenrijke zoom

Sortiment: Extensief bloemrijk grasland en ruigte, spontane ontwikkeling.

Maat: Breedte van de rand is 9 meter of meer.

Beheer: Gefaseerd 1 keer per 2 jaar maaien en afvoeren, niet bemesten.

DE MAASHORST

Bestaande situatie

IDENTITEIT

Provinciaal landschap De Maashorst is met zijn bos en heideterreinen het grootste aaneengesloten natuurgebied van Brabant. In het hart is binnen de als EHS aangewezen gronden nog een landbouwenclave aanwezig.

LANDSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING

Ontwikkelen tot robuuste natuurkern bestaande uit een centrale open ruimte met natuurlijk bos daaromheen waarin natuurlijke processen, zoals een natuurlijk watersysteem, alle ruimte hebben. Ontwikkelen van een levendige schil om de natuurkern heen, waarin wonen, werken, landbouw en recreatie samengaan. De gronden in open middengedeelte (in de tijd) verwerven en omvormen tot heide / bosgebied (volgens natuurplan De Maashorst). Randen van het bosgebied omvormen tot mantel- en zoomvegetatie.

ECOLOGISCHE ONTWIKKELING

Omvormen tot begeleid natuurlijke eenheid op zandgronden.

EVZ Maashorst – Herperduin, momenteel in voorbereiding.

EVZ Maashorst – Reekse Heide afronden.

Leefgebied voor bos en struweelsoorten (vogels, insecten, knaagdieren).

Fourageergebied voor bosdieren.

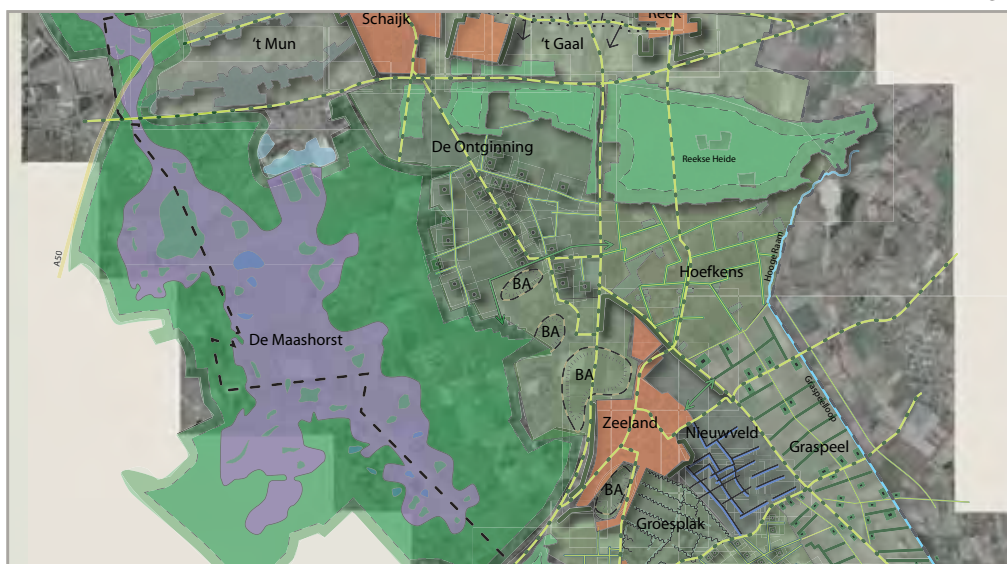
RECEPT

Primaire landschapsversterking in dit gebied middels de aanleg van de projecten genoemd in het Natuurplan De Maashorst (o.a. ontwikkelen heide en schraal grasland in middengebied Maashorst).

Aanvullende landschapsversterking middels de volgende landschapselementen:

- Ontwikkelen mantel- en zoomvegetatie, ca. 25 meter breed.
- Fourageergebied bosdieren (te zien als zoom), minimaal oppervlak 500 m²

Visie

DIT DEELGEBIED IS: ZEER KWETSBAAR

KWETSBAAR

ENIGSZINS KWETSBAAR

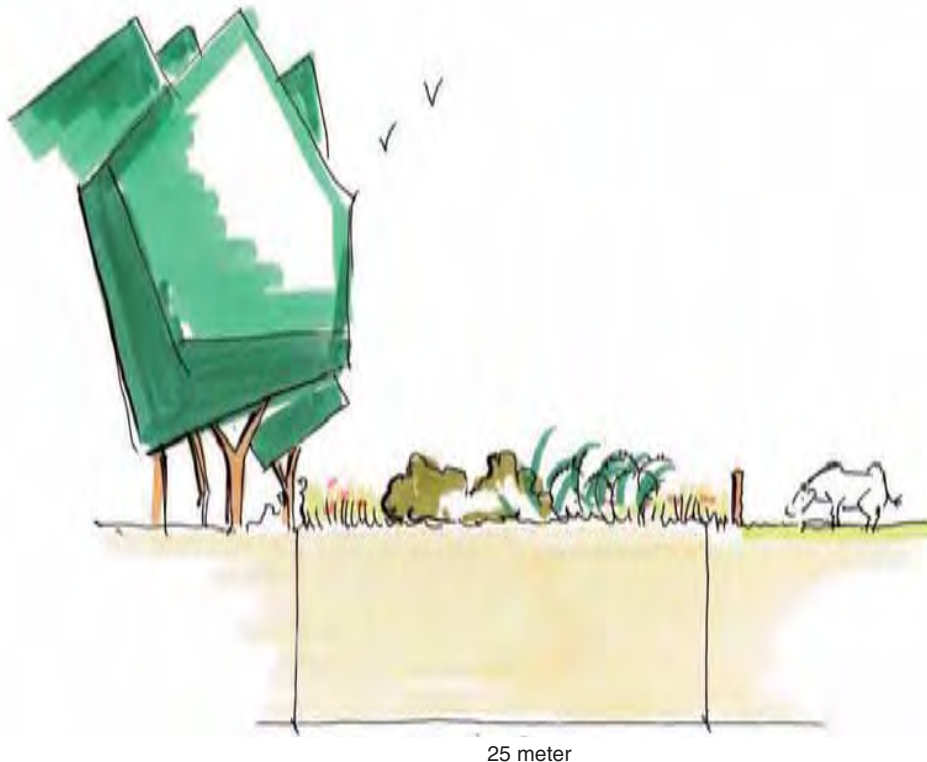
LANDSCHAPSELEMENTEN

Mantel- en zoomvegetatie

Sortiment: Kappen randen bosgebied en spontaan ontwikkelen tot extensief bloemrijk grasland met ruigte (mantel- en zoomvegetatie).

Maat: Breedte van de rand is ca. 25 meter.

Beheer: Gefaseerd (ca. 40% elk jaar laten staan) 1 keer per jaar maaien en afvoeren, niet bemesten.

Fourageergebied bosdieren

Sortiment: Agrarische gronden / weiden spontaan ontwikkelen tot extensief bloemrijk grasland met ruigte (mantel- en zoomvegetatie). Eventueel middels het kappen van enkele stukjes bos.

Maat: Breedte van de akker is ca. 25 meter.

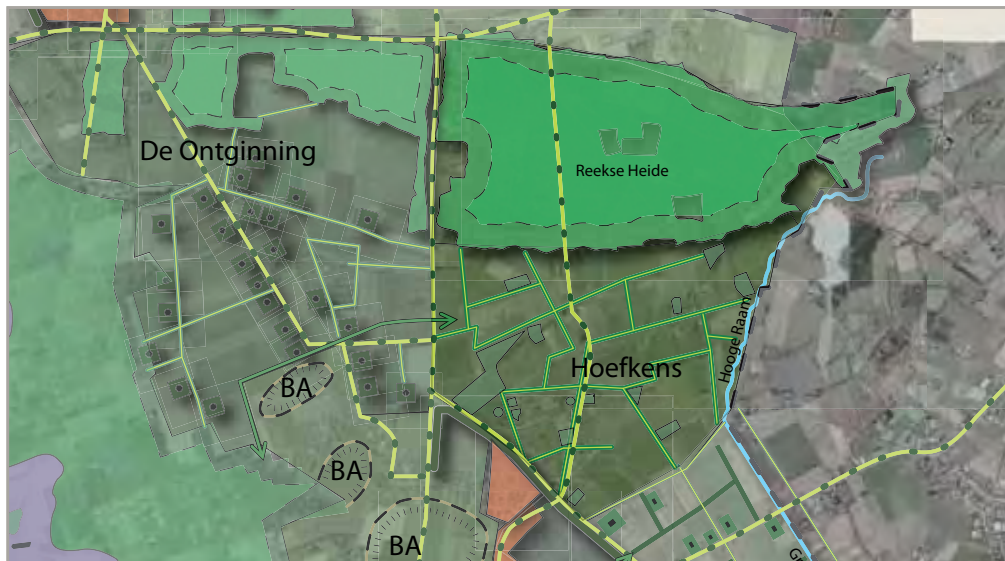
Beheer: Gefaseerd (ca. 40% elk jaar laten staan) 1 keer per jaar maaien en afvoeren, niet bemesten.

H O E F K E N S

Bestaande situatie

Visie

IDENTITEIT

Het gebied ten noorden van Zeeland is een ouder landschap met diverse soorten boomstructuren langs wegen, kleine losse bosjes en solitaire bomen.

LANDSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING

Behoud van huidige landschap.

Kleinschalig cultuurlandschap versterken met kleine bosjes en erfbeplanting.

Versterken laanbeplanting waar mogelijk.

ECOLOGISCHE ONTWIKKELING

Leefgebied voor struweelsoorten (vogels, insecten, knaagdieren) en cultuurvolgers van 't kleinschalige boerenland.

Reekse bossen: Omvormen naar meer natuurlijk bos.

RECEPT

Landschapsversterking in dit gebied met behulp van de aanleg van de volgende landschapselementen:

- Droge hagen, minimale lengte 20 meter.
- Struweelhaag van meidoorn, minimale lengte 30 meter.
- Hoogstamboomgaard, minimaal 8 stuks.
- Droge bosjes, minimaal oppervlak 100 m2.
- Erfbeplanting, passend in erfstructuur.

DIT DEELGEBIED IS:

ZEER KWETSBAAR

KWETSBAAR

ENIGSZINS KWETSBAAR

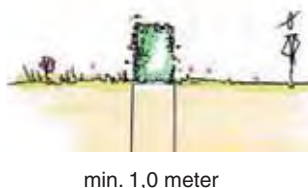
LANDSCHAPSELEMENTEN

Haag

Sortiment: Meidoorn, beuk, liguster.

Maat: Minimaal 1 meter breed, plantafstand 25 cm in 2 of 3 rijen geplant.

Beheer: Knip- of scheerhaag 1x per jaar knippen, eind juni. Haag dient in geschoren toestand minimaal 1 m. hoog te zijn.

min. 1,0 meter

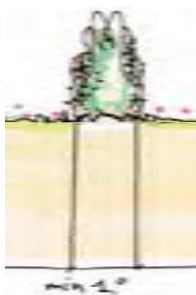

Struweelhaag meidoorn

Sortiment: Meidoorn, eventueel met bijmenging van soorten als wilde roos, kardinaalsmuts, rode kornoelje, liguster en veldesdoorn.

Maat: Minimaal 1 meter breed, plantafstand 25 cm in 2 rijen geplant.

Beheer: Struweelhaag vrij uitgroeien en maximaal 1 keer per 7 jaar snoeien op ten minste 1 meter hoogte.

Bosje droog

Sortiment: Zomereik (35%), Berk en Es (samen 15%), verder gevarieerd, zoals vuilboom, hazelaar, meidoorn, sleedoorn, gelderse roos, krent, hulst, lijsterbes, hondsroos.

Maat: Minimaal oppervlak 200 m².

Beheer: Vrij uit laten groeien, randen scheren of bij voldoende ruimte eerste 3 meter afzetten om de vijf jaar, pleksgewijs snoeien voor geriefhout. Snoeiwerkzaamheden uitvoeren in de periode van 1 november tot 15 maart.

Hoogstamboomgaard

Sortiment: Appel, peer, pruim, kers.

Maat: Minimaal 8 stuks, min. plantafstand: kers 12 m, appel 10 m, peer 8 m, pruim 6 m.

Beheer: Jaarlijks snoeien, jaarlijks controle op ziekten en foutieve takgroei.

Erfbeplanting

Sortiment: Divers, bestaande uit:

- Solitaire bomen (eik, linde, kastanje, walnoot).
- Hoogstam boomgaard.
- Houtwallen, singels of geriefbosjes (sortiment droog).
- Geschoren of wilde hagen (meidoorn, beuk, liguster).

Maat:

- Solitaire bomen: n.v.t.
- Hoogstamboomgaard: minimaal 8 stuks, plantafstand 5-8 meter.
- Houtwallen, singels: Minimaal 7,0 meter breed.
- Geriefbosjes: Oppervlak ca. 100 m².
- Geschoren of wilde hagen (meidoorn, beuk, liguster).

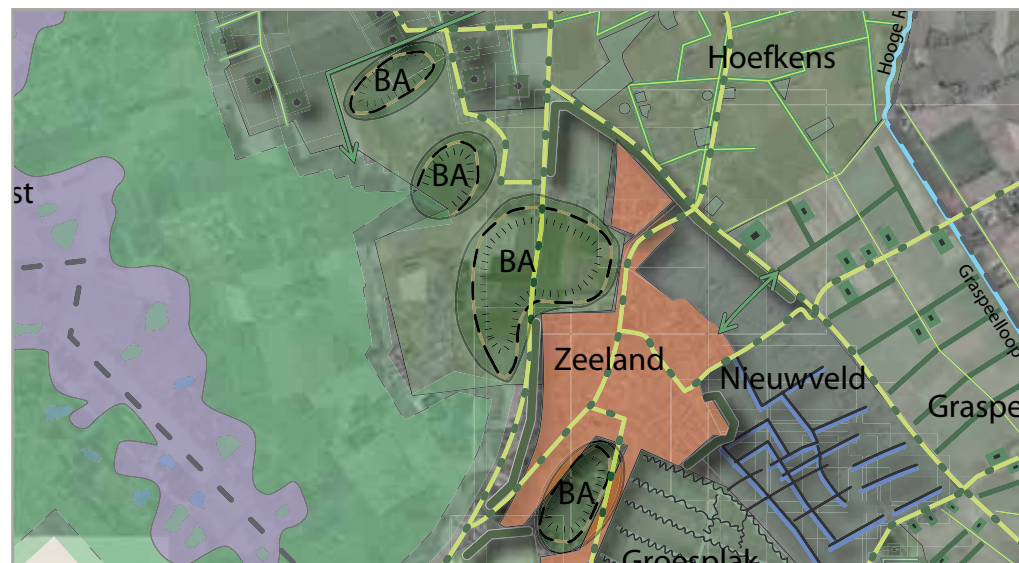
Beheer:

- Solitaire bomen: Niet, jaarlijks controle op ziekten.
- Hoogstam boomgaard: Jaarlijkse controle op ziekten en foutieve takgroei. Jaarlijks begeleidend snoeien.
- Houtwallen, singels: Vrij uit laten groeien en randen scheren of afzetten om de vijf jaar.
- Geschoren haag: 1 keer per jaar knippen. Haag dient in geschoren toestand minimaal 1 m. hoog te zijn.
- Wilde haag: Vrij uitgroeien en maximaal 1 keer per 7 jaar afzetten op 1 meter hoogte.

DE BOLLE AKKERS

Bestaande situatie

Visie

IDENTITEIT

Historische open bolle akkers aan de rand van woningensembles, in gebruik als agrarische grond.

LANDSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING

Eenheid bolle akkers bewaren, niet beplanten en niet bebouwen.
Zichtbaarheid vergroten door randen te benadrukken, storende elementen inpassen met beplanting en inzaaien met historische gewassen stimuleren.

ECOLOGISCHE ONTWIKKELING

Leefgebied voor flora en fauna van open cultuurlandschap.

RECEPT

Landschapsversterking in dit gebied met behulp van inzaaien met historische gewassen en de aanleg van de volgende landschapselementen:

- Droge singels, waar nodig ter aankleding.
- Kruidenrijke zoom op de akker.

DIT DEELGEBIED IS: ZEER KWETSBAAR

KWETSBAAR

ENIGSZINS KWETSBAAR

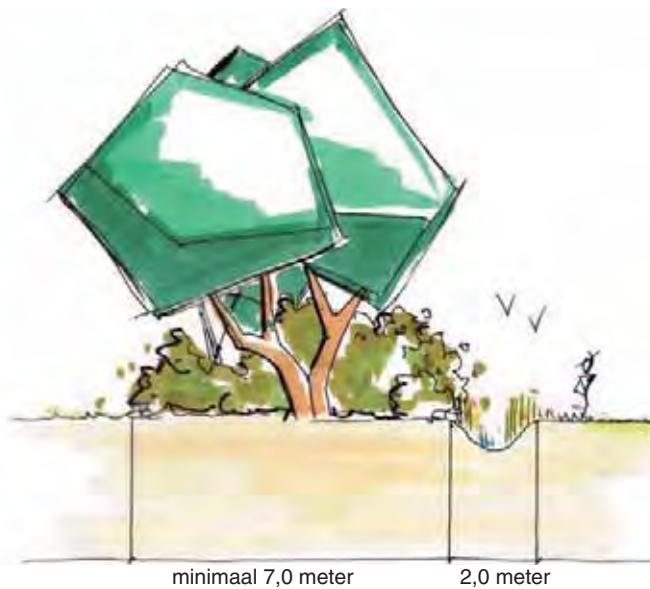
LANDSCHAPSELEMENTEN

Singel droog

Sortiment: Zomereik (35%), Berk en Es (samen 15%), verder gevarieerd, zoals vuilboom, hazelaar, meidoorn, sleedoorn, gelderse roos, krent, hulst, lijsterbes, hondsroos.

Maat: Minimaal 7 meter breed. Boomvormers in middelste drie rijen, verschoven plantverband van 1,5 bij 1,5 meter.

Beheer: Vrij uit laten groeien en randen scheren of afzetten om de vijf jaar. Snoeiwerkzaamheden uitvoeren in de periode van 1 november tot 15 maart.

Kruidenrijke zoom

Sortiment: Extensief bloemrijk grasland en ruigte, spontane ontwikkeling.

Maat: Breedte van de rand is 9 meter of meer.

Beheer: Gefaseerd 1 keer per 2 jaar maaien en afvoeren, niet bemesten.

G R A S P E E L

Bestaande situatie

IDENTITEIT

Grootschalig productielandschap met grote boerenbedrijven, grotendeels aangewezen als Landbouw Ontwikkelings Gebied (LOG).

LANDSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING

Nieuw productielandschap maken door forse aanplant van stroken tussen percelen en bosschages bij de stallen.

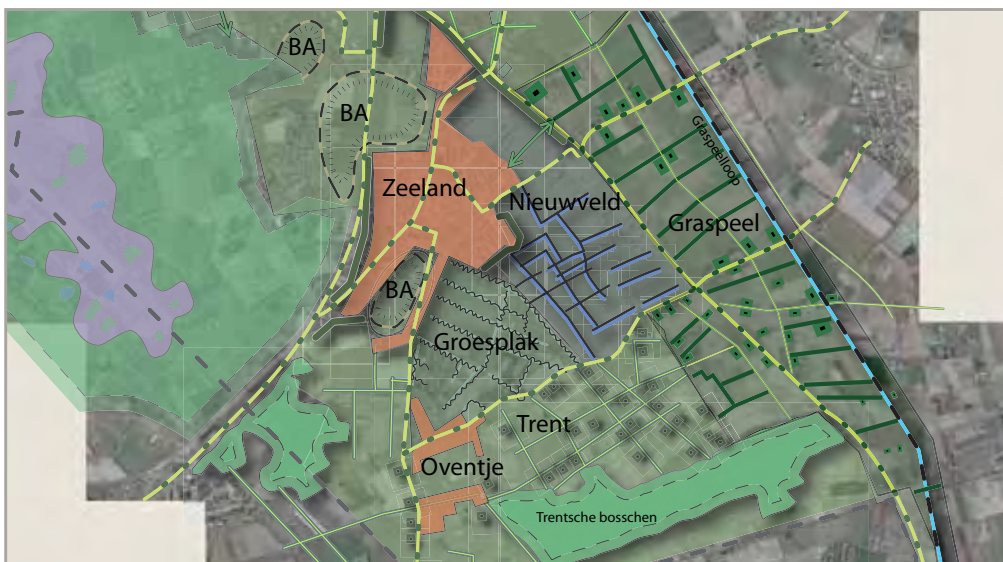
ECOLOGISCHE ONTWIKKELING

Leefgebied voor organismen van open cultuurlandschap en struweelsoorten (vogels, insecten, knaagdieren).

RECEPT

Landschapsversterking en erfinrichting in dit gebied met behulp van de aanleg van de bouwstenen genoemd in het Kwaliteitsplan Graspeel en met behulp van de aanleg van de volgende landschapselementen:

- Droge singels in brede stroken tussen percelen, minimale lengte 200 meter.
- Bosschages bij stallen, minimaal oppervlak 500 m2.
- Ontwikkeling van rietoevers bij sloten, minimaal 50 meter.

Visie

DIT DEELGEBIED IS:

ZEER KWETSBAAR

KWETSBAAR

ENIGSZINS KWETSBAAR

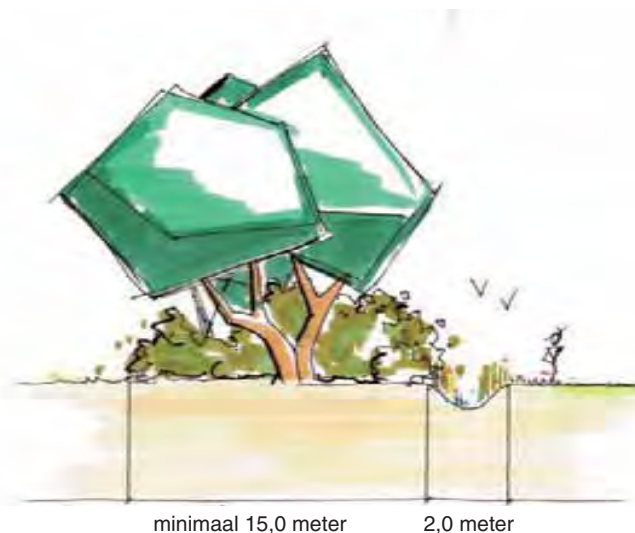
LANDSCHAPSELEMENTEN

Singel droog

Sortiment: Zomereik (35%), Berk en Es (samen 15%), verder gevarieerd, zoals vuilboom, hazelaar, meidoorn, sleedoorn, gelderse roos, krent, hulst, lijsterbes, hondsroos.

Maat: Minimaal 15 meter breed. Boomvormers in middelste drie rijen, verschoven plantverband van 1,5 bij 1,5 meter.

Beheer: Vrij uit laten groeien en randen scheren of afzetten om de vijf jaar. Snoeiwerkzaamheden uitvoeren in de periode van 1 november tot 15 maart.

Boschages bij stallen

Sortiment: Zomereik (35%), Berk en Es (samen 15%), verder gevarieerd, zoals vuilboom, hazelaar, meidoorn, sleedoorn, gelderse roos, krent, hulst, lijsterbes, hondsroos.

Maat: Minimaal oppervlak 500 m².

Beheer: Vrij uit laten groeien, randen scheren, pleksgewijs snoeien voor geriefhout. Snoeiwerkzaamheden uitvoeren in de periode van 1 november tot 15 maart.

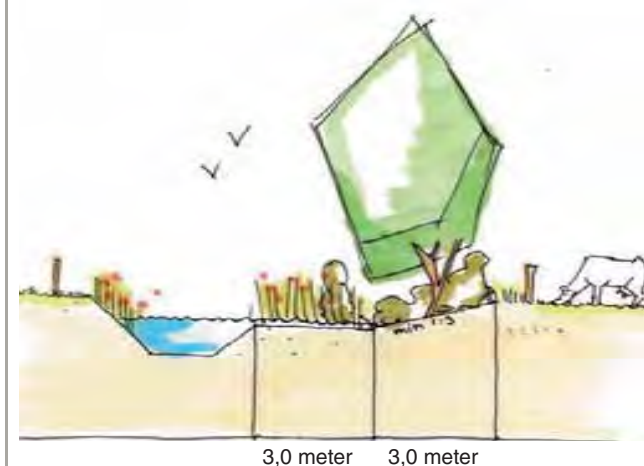

Rietoevers

Sortiment: Spontane ontwikkeling van nat grasland, riet en ruigte. Bij hoge voedselrijkdom, de voedselrijke bouwvoor (deels) afgraven en afvoeren.

Maat: Bij voorkeur trapsgewijze oever, minimaal 3 meter breed, talud 1:3 of meer.

Beheer: Gefaseerd elke drie jaar maaien en afvoeren.

N I E U W V E L D

Bestaande situatie

Visie

IDENTITEIT

Het gebied ten zuidoosten van Zeeland kenmerkt zich door de historische wijstgronden waarbij de kwel zichtbaar is aan het maaiveld (ligging vastgelegd op basis van een Nadere inventarisatie wijstgronden in 2006). Het is een open gebied met solitaire bomen. Het gebied is op dit moment grotendeels in gebruik als agrarische grond, waardoor de wijstkenmerken nauwelijks waarneembaar zijn.

LANDSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING

In samenspraak met eigenaren: Vernatten wijstgronden door opstuwten grondwater. Aanplant van alle perceelsranden.

ECOLOGISCHE ONTWIKKELING

Leefgebied voor flora en fauna van open, nat cultuurlandschap.

RECEPT

Landschapsversterking in dit gebied met behulp van de aanleg van de volgende landschapselementen:

- Plaatsen houten sloot stuwjes (in overleg met waterschap).
- Natte singels, minimale lengte 50 meter.
- Ontwikkeling van rietoevers, minimale lengte 50 meter.

DIT DEELGEBIED IS: ZEER KWETSBAAR

KWETSBAAR

ENIGSZINS KWETSBAAR

LANDSCHAPSELEMENTEN

Sloot stuwtjes

Sortiment: nv.t.

Maat: n.v.t.

Beheer: Jaarlijkse controle op gebreken. Jaarlijks vuilophoping nabij stuwtje afvoeren.

Singel nat

Sortiment: Zwarte els, diverse wilgen soorten

Maat: Minimaal 7 meter breed. Boomvormers in twee rijen, verschoven plantverband van 1,5 bij 1,5 meter, in groepen van 5 stuks van dezelfde soort.

Beheer: Vrij uit laten groeien en randen scheren of afzetten om de vijf jaar. Snoeiwerkzaamheden uitvoeren in de periode van 1 november tot 15 maart.

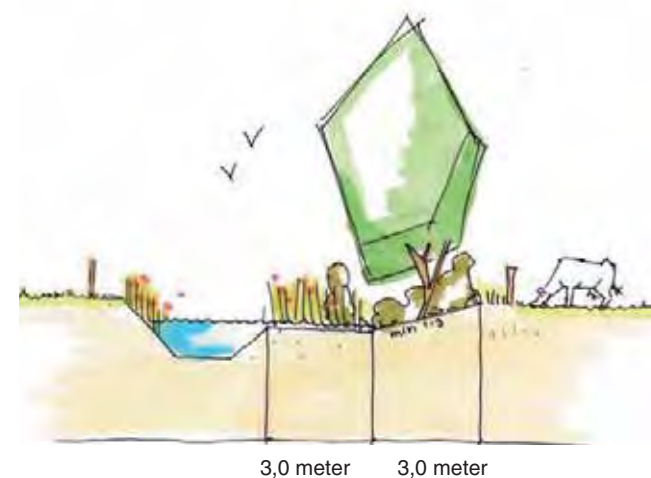

Rietoevers

Sortiment: Spontane ontwikkeling van nat grasland, riet en ruigte. Bij hoge voedselrijkdom, de voedselrijke bouwvoor afgraven.

Maat: Bij voorkeur trapsgewijze oever, minimaal 3 meter breed, talud 1:3 of meer.

Beheer: Gefaseerd elke drie jaar maaien en afvoeren.

GROESPLAK

Bestaande situatie

IDENTITEIT

Groesplak, ten zuidoosten van Zeeland, kenmerkt zich net als Nieuwveld door de historische wijstgronden. Echter is hierbij de kwel niet zichtbaar aan maaiveld, maar alleen in de sloten. Het is een kleinschalig landschap met singels langs zandpaden op dit moment grotendeels in gebruik als agrarische grond (kleinschalig).

LANDSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING

Behoud van het kleinschalige karakter.

In samenspraak met eigenaren: Verhogen van de waterstand in de sloten.

Aanplant van hakhoutsingels naast sloten.

ECOLOGISCHE ONTWIKKELING

Leefgebied voor struweelsoorten (vogels, insecten, knaagdieren) en soorten van vochtige agrarische gronden.

RECEPT

Landschapsversterking in dit gebied met behulp van de aanleg van de volgende landschapselementen:

- Plaatsen houten sloot stuwjes (in overleg met waterschap).
- Hakhoutsingels van Eik, Els en Wilg, minimale lengte 50 meter.
- Struweelhaag van meidoorn, minimale lengte 30 meter.

DIT DEELGEBIED IS: ZEER KWETSBAAR

KWETSBAAR

ENIGSZINS KWETSBAAR

LANDSCHAPSELEMENTEN

Sloot stuwtjes

Sortiment: nv.t.

Maat: n.v.t.

Beheer: Jaarlijkse controle op gebreken. Jaarlijks vuilophoping nabij stuwtje afvoeren.

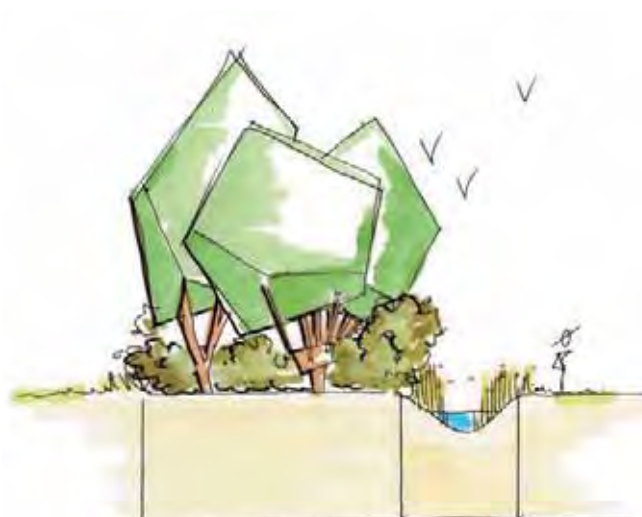
4,0 - 7,0 meter

Hakhoutsingels

Sortiment: Els, Wilg, Eik, Es.

Maat: Hakhout in de vorm van een singel. Breedte ca. 7 meter in verschoven plantverband van 1,25 bij 1,25 meter.

Beheer: Periodiek eenmaal in de 7 jaar vlaksgewijs en gefaseerd afzetten. Diameter van het hakhout uitgezonderd overstaanders maximaal 20 cm op 1,30 meter hoogte. Snoeiwerkzaamheden uitvoeren in de periode van 1 november tot 15 maart.

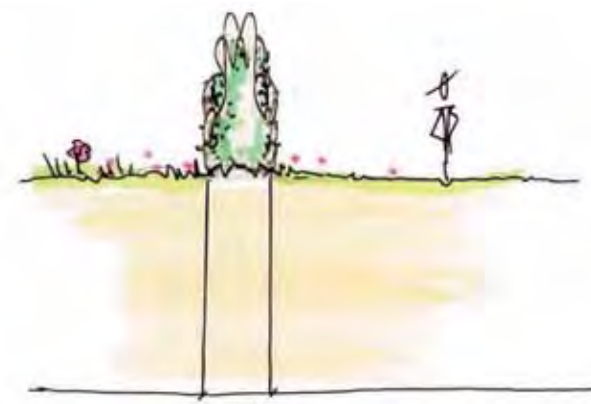
7,0 meter

Struweelhaag meidoorn

Sortiment: Meidoorn, eventueel met bijmenging van soorten als wilde roos, kardinaalsmuts, rode kornoelje, liguster en veldesdoorn.

Maat: Minimaal 1 meter breed, plantafstand 25 cm in 2 rijen geplant.

Beheer: Struweelhaag vrij uitgroeien en maximaal 1 keer per 7 jaar snoeien op ten minste 1 meter hoogte.

minimaal 1,0 meter

T R E N T

Bestaande situatie

Visie

IDENTITEIT

Het gebied rondom de Trentsche bosschen en 't Oventje bestaat uit een redelijk grootschalig landschap en is voornamelijk in agrarisch gebruik. Het is al een oude ontginning met randen die recenter zijn ontgonnen. Door houtwallen, singels, bosjes en oude beplantingen is het beeld er groen. Naast de Trentsche bosschen in het zuiden van het gebied bestaat de beplanting voornamelijk uit (eiken)singels en groene boerenerven.

LANDSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING

Robuuste aanplant erven, aanbrengen brede singels aan achterzijde eigendommen.

ECOLOGISCHE ONTWIKKELING

Leefgebied voor struweelsoorten (vogels, insecten, knaagdieren)

Fourageergebied voor bosdieren.

Trentsche bosschen: Omvormen naar meer natuurlijk bos.

RECEPT

Landschapsversterking in dit gebied met behulp van de aanleg van de volgende landschapselementen:

- Droge brede singels aan achterzijde perceel, in blokken of stroken, minimale lengte 100 meter of minimale oppervlakte 100 m².
- Struweelhagen van els, minimale lengte 30 meter.
- Erfbeplanting, passend in erfstructuur.
- Ontwikkelen mantel- en zoomvegetatie, ca. 25 meter breed.

DIT DEELGEBIED IS:

ZEER KWETSBAAR

KWETSBAAR

ENIGSZINS KWETSBAAR

LANDSCHAPSELEMENTEN

Singel droog

Sortiment: Zomereik (35%), Berk en Es (samen 15%), verder gevarieerd, zoals vuilboom, hazelaar, meidoorn, sleedoorn, gelderse roos, krent, hulst, lijsterbes, hondsroos.

Maat: Minimaal 10 meter breed. Boomvormers in middelste drie rijen, verschoven plantverband van 1,5 bij 1,5 meter.

Beheer: Vrij uit laten groeien en randen scheren of afzetten om de vijf jaar. Snoeiwerkzaamheden uitvoeren in de periode van 1 november tot 15 maart.

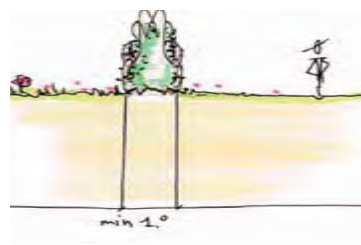

Struweelhaag els

Sortiment: Els

Maat: Minimaal 1 meter breed, plantafstand 25 cm in 2 rijen geplant.

Beheer: Struweelhaag vrij uitgroeien en maximaal 1 keer per 7 jaar snoeien op ten minste 1 meter hoogte.

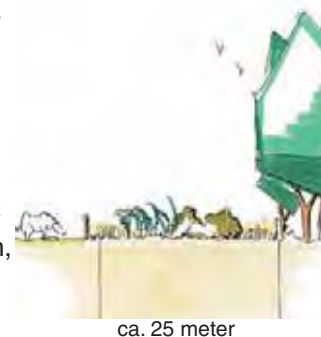

Mantel- zoomvegetatie

Sortiment: Kappen randen bosgebied en spontaan ontwikkelen tot extensief bloemrijk grasland met ruigte (mantel- en zoomvegetatie).

Maat: Breedte van de rand is ca. 25 meter.

Beheer: Gefaseerd (ca. 40% elk jaar laten staan) 1x per jaar maaien en afvoeren, niet bemesten.

Erfbeplanting

Sortiment: Divers, bestaande uit:

- Solitaire bomen (eik, linde, kastanje, walnoot).
- Hoogstam boomgaard.
- Houtwallen, singels of geriefbosjes (sortiment droog).
- Geschoren of wilde hagen (meidoorn, beuk, liguster).

Maat:

- Solitaire bomen: n.v.t.
- Hoogstamboomgaard: minimaal 8 stuks, plantafstand 5-8 meter.
- Houtwallen, singels: Minimaal 7,0 meter breed.
- Geriefbosjes: Oppervlak ca. 100 m².
- Geschoren of wilde hagen (meidoorn, beuk, liguster).

Beheer:

- Solitaire bomen: Niet, jaarlijks controle op ziekten.
- Hoogstam boomgaard: Jaarlijkse controle op ziekten en foutieve takgroei. Jaarlijks begeleidend snoeien.
- Houtwallen, singels: Vrij uit laten groeien en randen scheren of afzetten om de vijf jaar.
- Geschoren haag: 1 keer per jaar knippen. Haag dient in geschoren toestand minimaal 1 m. hoog te zijn.
- Wilde haag: Vrij uitgroeien en maximaal 1 keer per 7 jaar afzetten op 1 meter hoogte.

D O R P S K E R N E N

Bestaande situatie

IDENTITEIT

Zeeland, Schaijk en Reek zijn gevestigd op de overgang van hoge gronden naar relatief laag gelegen gebieden. De hoofdstructuren van de kernen hebben een laanbeplanting welke bestaat uit diverse soorten bomen. De laanbeplanting wordt op vele plaatsen onderbroken. Plaatselijk is er sprake van harde dorpsranden, wat een rommelig beeld op de dorpskern geeft.

LANDSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING

Hoofdstructuren aanplanten met stevige laanbeplanting aan beide zijden van de weg.

Aanplant van dorpsranden door middel van brede singels.

Realiseren van ommetjes rondom de dorpskern.

ECOLOGISCHE ONTWIKKELING

Leefgebied voor struweelsoorten (vogels, insecten, knaagdieren)

RECEPT

Landschapsversterking in dit gebied met behulp van de aanleg van de volgende landschapselementen:

- Aanbrengen laanbeplanting in hoofdstructuren.
- Droge brede singels aan dorpsranden, in blokken of stroken, minimale lengte 100 meter of minimale oppervlakte 100 m².
- Droge hagen, minimale lengte 30 meter.

Visie

DIT DEELGEBIED IS:

ZEER KWETSBAAR

KWETSBAAR

ENIGSZINS KWETSBAAR

LANDSCHAPSELEMENTEN

Laanbeplanting

Sortiment: Linde, Zomereik

Maat: Bij voorkeur dubbele rij, plantafstand 10-15 meter. Minimale maat van de aanplant 20-25.

Beheer: Jaarlijkse controle op dood hout, ziekten en foutieve takgroei, begeleidingssnoei en vormsnoei.

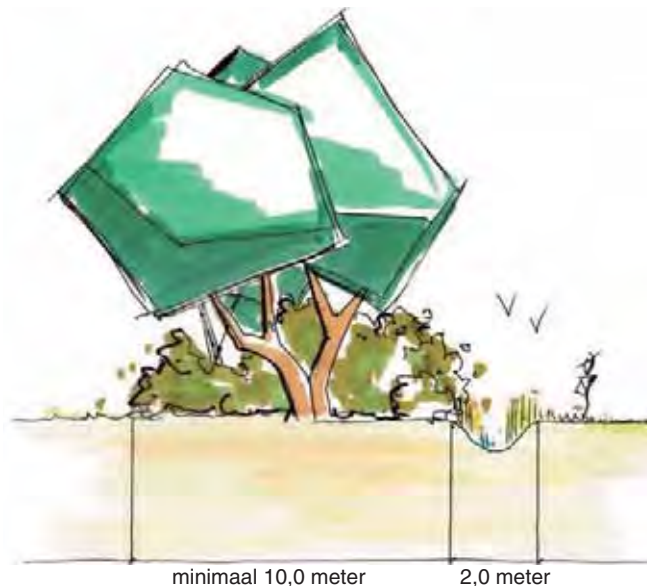

Singel droog

Sortiment: Zomereik (35%), Berk en Es (samen 15%), verder gevarieerd, zoals vuilboom, hazelaar, meidoorn, sleedoorn, gelderse roos, krent, hulst, lijsterbes, hondsroos.

Maat: Minimaal 10 meter breed. Boomvormers in middelste drie rijen, verschoven plantverband van 1,5 bij 1,5 meter.

Beheer: Vrij uit laten groeien en randen scheren of afzetten om de vijf jaar. Snoeiwerkzaamheden uitvoeren in de periode van 1 november tot 15 maart.

Haag

Sortiment: Beuk.

Maat: Minimaal 1 meter breed, plantafstand 25 cm in 2 of 3 rijen geplant.

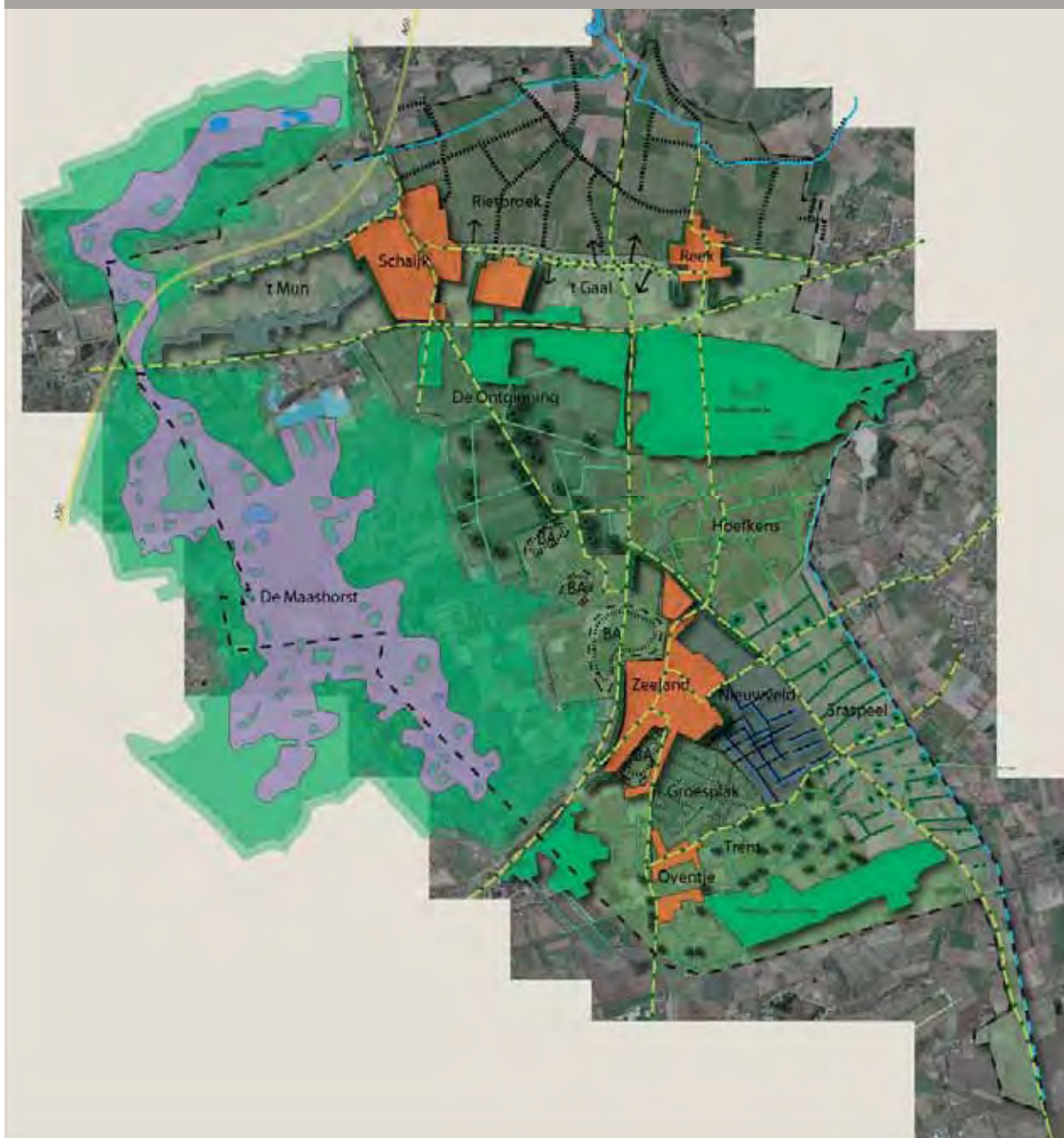
Beheer: Knip- of scheerhaag 1x per jaar knippen, eind juni. Haag dient in geschoren toestand minimaal 1 m. hoog te zijn.

min. 1,0 meter

04. UITVOERING LANDSCHAPSBELEIDSPLAN

Visiekaart

Inleiding

Om het landschap actief aan te pakken is het nodig dat zowel bestuurders, als beambten, als burgers het eens zijn over de doelen en dat een ieder weet wat hij of zij zelf kan doen. We onderscheiden recepten en projecten.

Het recept is te zien als een oplossingsrichting die in overleg, afhankelijk van de situatie, gerealiseerd gaat worden. Het is de wens om iets te doen of te maken, zonder al een concrete plek ervoor te kennen.

Een project koppelt de wens aan een plek en is daardoor concreter en minder flexibel. De projectenlijst geeft een beschrijving van de projecten. In het uitvoeringsprogramma zijn hier middelen en een prioritering aan gekoppeld.

Taakverdeling

De eindverantwoordelijkheid van het landschapsbeleid ligt bij de raad van Landerd. Zij bepalen de richting en de hoofdlijnen. De dagelijkse keuzes worden gemaakt door de beleidsambtenaar landschap in samenspraak met de verantwoordelijk wethouder en een nog op te richten coördinatie platform landschap (CPL). De burger kan zijn steentje bijdragen door in zijn eigen deelgebied de projecten en recepten te (helpen) realiseren en kan ook nieuwe projecten aandragen.

Projecten

Het overzicht bestaat uit alle projecten in het landschap van Landerd welke de komende 15 jaar aan bod gaan komen. Dus inclusief reeds in gang zijnde programma's als bijvoorbeeld de projecten beschreven in het Maashorst Manifest.

De projecten zijn kort beschreven, met een naam en een doel.

Jaarlijks zal het coördinatie- platform Landschap de lijst van projecten actualiseren, aanvullen en nieuwe prioriteiten bepalen op basis van nieuwe, onvoorziene ontwikkelingen in het buitengebied.

Recepten

De recepten zullen gebruikt worden om stap voor stap de deelgebieden te ontwikkelen.

Een belangrijke bron van actie ligt bij de initiatiefnemers in het gebied. Met dit plan in de hand weten ze wat er nodig is om te voldoen aan het begrip "kwaliteitsverbetering landschap" op de plek waar ze een initiatief willen starten. Een tweede benadering waarbij de recepten nodig zijn is "werk met werk maken". Als de situatie gerenoveerd of aangepast wordt (wegdek, riolering enz.), kan meteen de ruimtelijke component goed en adequaat opgepakt worden. Dit kost niets extra's maar geeft wel veel effect.

Financiën

Voor de financiering van het plan zijn binnen de begroting reeds twee reserves beschikbaar. Er is een reserve waarin € 5,-/m2 uitgeefbare grond in stedelijke uitbreidingsplannen (rood-met-groen koppeling) gestort wordt. Daarnaast is er een reserve BIO dat gevuld is met inkomsten uit uitgegeven bouwrechten voor BIO-woningen, waarvan beoogd is een deel in te zetten voor landschappelijke doeleinden.

Verder zijn er, met name ten behoeve van de aanleg van EVZ's, enkele investeringen beschikbaar. Ook voor reeds geplande projecten in de Maashorst zijn in de begroting enkele investeringen opgenomen.

Een nieuwe financieringsbron wordt het fonds waarin na vaststelling van de nieuwe structuurvisie bijdragen voor kwaliteitsverbetering van het buitengebied worden gestort door initiatiefnemers die zelf niet in staat zijn te voldoen aan de opgedragen verplichting.

Ook reeds beschikbare structurele middelen voor beheer kunnen ingezet worden waar het gaat om aanpassen van beheermethoden.

Uiteraard zal waar mogelijk optimaal van subsidieregelingen gebruik worden gemaakt. Een voorbeeld is de subsidieregeling van de provincie ten behoeve van wijstherstel.

Met de beschikbare middelen, die bij elkaar gevoegd worden in een nieuwe reserve Groen, kunnen zowel de projecten als de recepten voortvarend op worden gepakt. Deze bedragen kunnen gebruikt worden ter stimulering van de gewenste aanpak en als (co)financiering voor het realiseren van gemeentelijke landschapsdoelen.

Totale Projectenlijst

Algemeen

1. Oprichten Coördinatie Platform Landschap (CPL): vanuit gemeente en klankbordgroep werven van ca. 10 vrijwilligers, van bij het landschap betrokken gebiedspartijen, die mee willen denken en zich willen inzetten om de visie van het Landschapsbeleidsplan uit te voeren.
2. Communiceren Landschapsbeleidsplan intern en het maken van een folder per deelgebied t.b.v. het geven van voorlichting over het Landschapsbeleidsplan extern.
3. Aandacht voor nog niet (volledig) gerealiseerde Ecologische verbindingzones:
 - A. EVZ Maashorst – Reekse heide (afronding ten westen van Dorpenweg naar Maashorst, ontbrekende schakels invullen in deelgebied Hoefkens).
 - B. EVZ Melkpad - Graspeelloop (maken aansluiting van tunnel Peelweg naar vijvers Melkpad, ontbrekende schakels invullen).
 - C. EVZ Munsche wetting.
4. Mogelijkheden voor korte wandelroutes (ommetjes) onderzoeken en beschrijven.
5. Aanbrengen boombeplanting in bebouwde kommen:
 - Opstellen principedoorsneden opbouw landschappelijke dooradering door hoofdstructuur dorpskernen.
 - Uitwerken principedoorsneden in schetsontwerp.
 - Uitvoering: Gefaseerd, aanplant met veel aandacht voor groeiplaats, groeiplaatsverbetering bestaande bomen.
6. A. Opstellen lijst met boomsoorten en beplantingssoorten (houtwallen, singels, erfbeplanting) per gebied, inclusief het opstellen van een beeldkwaliteitsplan voor erfbeplanting (sturen gewenst beeld, opruimen exoten).
B. Stimuleren aanplant erfbeplanting, aanvullend op bestaande stimuleringsregelingen.
7. Opstellen beheerplan m.b.t. landschapselementen en berm- slootbeheer. Hierbij zal ook aandacht worden besteed aan de bestrijden van exoten. Het project is onderverdeeld in de volgende stappen:
 - A. Inventarisatie.
 - B. Opstellen beheerplan t.b.v. landschapselementen.
 - C. Opstellen beheerplan t.b.v. berm- en slootbeheer.
 - D. Opstellen uitvoeringsplan.
 - E. Communicatie (met name intern en het maken van folders).
8. A. Onderzoeken locaties voor begrazingsbeheer door schapen (onderzoek beheer met machines versus begrazingsbeheer).
B. Inzetten van schapen in proefgebieden.
9. Opstellen inrichtingsplan t.b.v. het (af)maken van groene Dorpsranden (Actueel voorbeeld: bedrijventerrein Voederheil, Zeeland). Uitwerken groene dorpsrand per locatie, vastleggen beeldkwaliteit door middel van goede en slechte voorbeelden.
10. Inventariseren cultuurhistorisch waardevolle landschapselementen binnen gemeente. Opstellen van een kaart met waardevolle landschapselementen binnen de gemeente.
11. Stimuleren biodiversiteit; bijvoorbeeld ondersteunen van lokale initiatieven en uitdragen van landelijke acties (2012: jaar van de bij), door middel van voorlichting en kleine projecten.
12. Visie op laanbeplanting en waar nodig aanvullen: Veel wegen in Landerd zijn grotendeels voorzien van beplanting: Deze beplanting aanvullen, verjongen, minder zwaar onderbreken bij kruispunten en rotondes: continueren profiel. Wel letten op verkeersveiligheid.
13. Groen-Blauw StimuleringsKader (GBSK): Uitvoeren van het gebiedscontract "Horst en Raam". Het GBSK heeft tot doel de kwaliteit van natuur en landschap in het agrarisch buitengebied te verhogen. Het biedt tal van subsidiemogelijkheden voor aanleg en onderhoud van natuur- en landschapselementen op het boerenland.

14. Opstellen kader voor inpassen recreatieve voorzieningen: Vergroenen recreatieterreinen (vergroten ecologische waarde terrein zelf), afzoomen recreatieve gebieden met mantel – zoomvegetatie zodat hekwerken onzichtbaar worden. Bij nieuwe ontwikkelingen recreatieterreinen forse landschappelijke inpassing met o.a. houtwallen.

't Mun

15. De huidige structuur van lintbebouwing met daartussen bosjes verder verdichten tot oost-west gerichte structuren met daartussen oost-west gerichte open ruimtes door middel van het stimuleren van particuliere initiatieven.
16. Versterken EVZ tussen de ecoducten door het benutten van kansen in samenwerking met andere gebiedspartijen. Doel: Realiseren breedte van 250 meter in plaats van 50 meter.
17. Stimuleren particuliere initiatieven t.b.v. groene inkleding A50.

Rietbroek

18. Naast enkele wegen ten noorden van Reek (lage) singels van els, wilg en meidoorn aanplanten (2 meter breed, aan zuid- en westzijde van de weg, op bermen gemeente). Locaties aangeven in overzichtstekening en maken principedoorstede.
19. Realiseren recreatieve aansluiting met struinp pad ten noorden van Reek (nabij Keent). Zo mogelijk in combinatie met een ommetje vanuit het dorp.

't Gaal

20. Inventariseren kleine landschapselementen in gebied. De visie voor dit gebied richt zich op het conserveren van het huidige landschap, daarvoor is een goed beeld van de huidige landschapselementen noodzakelijk.
21. Behouden landschappelijk lint Schaijk – Reek: Openheid en afwisseling behouden op basis van huidige karakteristieken: open ruimtes van 40 – 90 meter, afwisselende afstand bebouwing ten opzichte van de weg, bomenrij op erf grens met open stuk, etc. Opstellen standaardprofiel met maatvoering en benoemen doorzichten voor het landschappelijk lint Schaijk–Reek

(Schaijksestraat) ter uitwerking van de BIO structuurvisie.

De Ontginning

- Zij- en achtergrens van de boerderijen voorzien van rij bomen (manifest 22. Maashorst) door middel van het stimuleren van particuliere initiatieven.

Inpassen bedrijventerreinen en parkeerplaatsen: voorzien van bomen (vergroten ecologische waarde terrein zelf), afzoomen met mantel – zoomvegetatie zodat hekwerken onzichtbaar worden.

De Maashorst

- De gemeente is, samen met de overige Maashorstgemeenten, bezig met het opstellen van een uitwerking van de provinciale opgave m.b.t. de Maashorst, “het landschap van allure” geheten en richt zich de komende tijd vooral op:
- het maken van een strategisch plan voor de natuur in het middengebied;
 - het maken van robuuste dreven;
 - het actief benaderen van de boeren in het gebied t.b.v. omvorming;
 - de natuur van de maashorst actief dichterbij de dorpen halen.

Daarnaast wordt nog steeds gewerkt aan de uitvoering van het Maashorst Manifest met de onderliggende plannen:

- Uitvoering Natuurplan De Maashorst. Gericht op het realiseren van het in het plan geschetste eindbeeld van de natuur in de Maashorst in 2050. Belangrijke onderdelen zijn het realiseren van de grote maat, de integrale begrazing en het beperken van de menselijke invloed. Dit doel zal in het strategisch plan dat ruimtelijk economisch van aard is worden uitgewerkt.
- Ontsnipperingsplan Maashorst - Herperduin uitvoeren. Gericht op het realiseren van ecologische verbindingen van de Maashorst met natuur in de omgeving.
- Watervisie Maashorst uitvoeren. Gericht op herstel van een veerkrachtig natuurlijk watersysteem, wat een win-win situatie oplevert voor zowel natuur als landbouw in de Maashorst en directe omgeving. Voor de korte termijn gaat dit met name om antiverdrogingsmaatregelen.

Hoefkens

25. Reekse bossen:
- A. Impuls biodiversiteit Reekse bossen; omvormingsproject naar meer natuurlijke inrichting, bovenop regulier bosbeheer.
 - B. Doorzetten bosrandbeheer in gebieden Reekse bossen (15 meter bos kappen en beheer achterwege laten t.b.v. ontwikkeling mantel – zoomvegetatie).
26. Aanvullen bestaand karakter van kleine bosjes (los van de erven), solitaire bomen in landschap behouden en aanvullen, bomenrij langs stallen.
27. Hooge Raam: Aandacht voor het extensiveren van het beheer van de eerste zone langs beek en recreatieve bebording om kennis landschap te vergroten en daarmee behoud te bewerkstelligen.
28. Inventariseren kleine landschapselementen in gebied. De visie voor dit gebied richt zich op het conserveren van het huidig landschap, daarvoor is een goed beeld van de huidige landschapselementen noodzakelijk.

De Bolle Akkers

29. Openheid bolle akkercomplex behouden: Voorkomen ruimtelijke verdichting op de akkers. Randen bolle akkers:
- Aandacht voor de open ruimtes tussen kavels en daarmee de relatie naar de omgeving (30 – 70 – 90 meter brede ruimtes);
 - Opstellen kader t.b.v. nieuwe ontwikkelingen. Groen alleen loodrecht op de weg en niet dieper dan de huiskavels.
 - Stimuleren inzaaien met historische gewassen.

Graspeel

30. Graspeelloop: singel op oude gemeentegrens (1900 – 1920) en cultuurhistorische grens tussen Land van Cuijk en land van Ravenstein omvormen en aanvullen (bes- en vruchtdragende soorten) ten behoeve van het vergroten van de natuurwaarde van de singel.
31. LOG Graspeel: Stevig raamwerk uitbreiden. Ontwikkelen erven volgens plan LOG (Parklaan), singelbeplanting doortrekken tot volgende groenstructuur door middel van het stimuleren van particuliere initiatieven.

Nieuwveld

32. Opstellen strategie t.b.v. herstel en vergroten zichtbaarheid Wijstgronden. Opstellen projectgroep Wijstgronden. (aankoop of ruilen gronden / inrichten gronden d.m.v. stimuleringskader)
33. Afronden wandelpad door Wijstbos naar Vensteeg, in combinatie met een meer natuurlijke inrichting van de hier gelegen watergang.

Groesplak

34. Inventariseren singels. Beheer opstellen, hakhoutbeheer met enkele overstaanders. Aanvullen met bes- en vruchtdragende soorten.

Trent

35. Trentsche bosschen:
- A. Impuls biodiversiteit Trentsche bosschen; omvormingsproject naar meer natuurlijke inrichting, bovenop regulier bosbeheer.
 - B. Doorzetten bosrandbeheer in gebieden Trentsche bosschen (15 meter bos kappen en beheer achterwege laten t.b.v. ontwikkeling mantel – zoomvegetatie).
36. Realiseren ontbrekende schakels in verbinding Trentsche Bosschen – Graspeelloop.

05. UITVOERINGSPROGRAMMA

Uitvoeringsprogramma t.b.v. algemene projecten

Project nr.	Project	Investeringsbedrag	Benodigd voor	Structurele (beheer)kosten	Benodigd voor
1	Coördinatie Platform Landschap	€ -		€ 1.000,00	Facilitering
2	Communiceren LPB	€ -		€ 4.000,00	Vrijwilligersvergoeding
3	EVZ's	€ 19.000,00	Opstellen gebiedsfoldert	€ -	Aanvullende communicatie
A	EVZ Maashorst-Roelke Heide	€ 470.000,00	Aankoop en inrichting *, ***	€ 10.000,00	Beheer **
			subsidie 50% Provincie		
B	EVZ Melkoud-Graspeelmap	€ 117.500,00	Aankoop en inrichting *, **	€ 2.500,00	Beheer **
			subsidie 50% Provincie		
C	EVZ Muntche wetering	€ 506.000,00	Aankoop en inrichting *, ***	€ 11.000,00	Beheer **
			subsidie 48% Waterschap financiering		
			subsidie 50% Provincie van uiteenlopende deel		
4	Korte wandelroutes				
A	Ommetje 1	€ 100.000,00	grond aankoop, ****	p.m.	Beheer p.m., te zeer afhankelijk van wijze van aanleg
			aanleg, ****		
			subsidie 15% Provincie		
B	Ommetje 2	€ 100.000,00	grond aankoop, ****	p.m.	Beheer p.m., te zeer afhankelijk van wijze van aanleg
			aanleg, ****		
			subsidie 15% Provincie		
C	Ommetje 3	€ 100.000,00	grond aankoop, ****	p.m.	Beheer p.m., te zeer afhankelijk van wijze van aanleg
			aanleg, ****		
			subsidie 15% Provincie		
D	Ommetje 4	€ 100.000,00	grond aankoop, ****	p.m.	Beheer p.m., te zeer afhankelijk van wijze van aanleg
			aanleg, ****		
			subsidie 15% Provincie		
5	Boombepanting bebouwde krommen	€ 140.000,00	vervangen bomen of groenplaat verbeteren in landbouwstructuur in bebouwde kom	€ -	Beheer vanuit regulier onderhoudsbudget
6	Erftbeplanting				
A	Bereikbaarheidsplan erftbeplanting en lijst met soorten	€ 3.000,00	Opstellen plan	€ -	
B	Stimuleren aanplant erftbeplanting	€ -		€ 2.300,00	Stimuleringsbijdragen
7	Opstellen beheerplan groen buitengebied				
A	Inventarisatie landschapselementen	€ 15.000,00	(Besteding in 2012 uit bestand budget)	€ -	
B	Opstellen beheerplan landschapselementen	€ 10.000,00	Opstellen plan	€ -	
C	Opstellen beheerplan bermen en sloten	€ 10.000,00	Opstellen plan	€ -	
D	Opstellen uitvoeringsplan	€ 25.000,00	Opstellen plan	€ -	
E	Communicatie	€ 1.000,00	Facilitering uitdragen beheerplan	€ -	
8	Begrazingsbeheer				
A	Onderzoeken mogelijkheden begrazingsbeheer met schapen	€ 5.000,00	Onderzoek en opstellen begrazingsplan	€ -	
B	inzetten schapen in proefgebieden	€ 37.500,00	inzetten schapen	p.m.	Na evaluatie bekijken of dit een structurele beheermaatregel wordt, afstemmen met structureel beheerbudget
9	Opstellen inrichtingsplan t.b.v. groene dorpsranden	€ 1.000,00	Opstellen plan	€ -	
10	Inventariseren cultuurhistorisch waardevolle landschapselementen	€ 10.000,00	Inventarisatie	€ -	
11	Stimuleren biodiversiteit	€ -		€ 1.000,00	Stimuleringsbijdragen
12	Wise op aanbeplanting	€ 3.500,00	Opstellen plan	€ -	
13	Groen-blauw-stimuleringskader (GBSK)	€ 50.000,00/jr	Uitvoeren gebiedscontract Mont en Raam, t/m 2014	€ -	
			reeds in begroting/ subsidie 50% Provincie		
14	Opstellen kader voor inpassing recreatieve voorzieningen	€ 1.000,00	Opstellen kader	€ -	

Opmerkingen

* Als richtbedrag voor aankoop en inrichting zijn de normkosten die het waterschap hanteert, à € 235.000,00/ km aangehouden.

** Als richtbedrag voor de beheerkosten is € 5.000,00/ km aangehouden.

*** Wanneer aankoop niet lukt, wordt geprobeerd via het GBSK het doel te bereiken. In dat geval zullen de eenmalige kosten verminderen.

**** Geprobeerd wordt dit project (deels) uit te voeren via het GBSK. Deze kosten zijn niet meegenomen in het schema.

***** Samen met reeds in de begroting opgenomen structurele lasten van € 47.300,00 is hiermee jaarlijks € 107.300,00 beschikbaar voor uitvoering van het MaashorstManifest dat zich richt op het bereiken van het einddoel in 2020.

LANDSCHAPSBELEIDSPLAN LANDERD 2013-2027

Project nr	realisatieperiode																Totale eenmalige kosten	Totale structurele kosten	Totale kosten	Cofinanciering/ Subsidies	Gemeentelijke inbreng
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027						
1	€ 1.000,00	€ 1.000,00	€ 1.000,00	€ 1.000,00	€ 1.000,00	€ 1.000,00	€ 1.000,00	€ 1.000,00	€ 1.000,00	€ 1.000,00	€ 1.000,00	€ 1.000,00	€ 1.000,00	€ 1.000,00	€ 1.000,00		€ 15.000,00	€ 15.000,00		€ 15.000,00	
	€ 4.000,00	€ 4.000,00	€ 4.000,00	€ 4.000,00	€ 4.000,00	€ 4.000,00	€ 4.000,00	€ 4.000,00	€ 1.000,00	€ 4.000,00	€ 4.000,00	€ 4.000,00	€ 4.000,00	€ 4.000,00	€ 4.000,00		€ 60.000,00	€ 60.000,00		€ 80.000,00	
2	€ 15.000,00	€ 1.000,00		€ 1.000,00			€ 1.000,00				€ 1.000,00						€ 19.000,00		€ 19.000,00		€ 19.000,00
3																					
A					€ 470.000,00		€ 10.000,00	€ 10.000,00	€ 11.000,00	€ 10.000,00	€ 10.000,00	€ 10.000,00	€ 10.000,00	€ 10.000,00	€ 10.000,00		€ 470.000,00	€ 90.000,00	€ 560.000,00	€ 215.000,00	€ 325.000,00
					€ 325.000,00																
B				€ 117.500,00		€ 2.500,00	€ 2.500,00	€ 2.500,00	€ 1.500,00	€ 2.500,00	€ 2.500,00	€ 2.500,00	€ 2.500,00	€ 2.500,00	€ 2.500,00		€ 117.500,00	€ 27.500,00	€ 145.000,00	€ 56.750,00	€ 88.250,00
				€ 58.750,00																	
C	(afh. v/h Waterschap en gem. Oss)			€ 506.000,00		€ 11.000,00	€ 11.000,00	€ 11.000,00	€ 11.000,00	€ 11.000,00	€ 11.000,00	€ 11.000,00	€ 11.000,00	€ 11.000,00	€ 11.000,00		€ 506.000,00	€ 110.000,00	€ 616.000,00	€ 354.000,00	€ 261.800,00
				€ 262.000,00																	
				€ 24.000,00																	
4																					
A				€ 50.000,00													€ 50.000,00		€ 50.000,00		€ 50.000,00
					€ 50.000,00												€ 50.000,00		€ 50.000,00	€ 25.000,00	€ 35.000,00
					€ 18.000,00																
B							€ 50.000,00										€ 50.000,00		€ 50.000,00		€ 50.000,00
								€ 50.000,00									€ 50.000,00		€ 50.000,00	€ 25.000,00	€ 35.000,00
C												€ 50.000,00					€ 50.000,00		€ 50.000,00		€ 50.000,00
													€ 50.000,00				€ 50.000,00		€ 50.000,00	€ 25.000,00	€ 35.000,00
D																					

05. UITVOERINGSPROGRAMMA

Uitvoeringsprogramma t.b.v. projecten in de deelgebieden en totalen

Project nr	Project	Investeringsbedrag	Benodigd voor	Structurele (behoor)kosten	Benodigd voor
15	Stimuleren aanplant bosjes 't Mun	€ -	(Financiering in project 6B)	€ -	-
16	Versterken EVZ tussen ecoducten	p.m.	Wanneer mogelijkheden zich voordoen (Financiering in Maashorstverband/ door Provincie)	€ -	Beheer door SBB
17	Stimuleren groene Inleiding ASO	€ -	(Financiering in project 6B)	€ -	-
18	Aanplant singels in bermen Rietbroek	€ 11.000,00	Opstellen plan + aanleg	€ 800,00	Beheer
19	Realiseren recreatieve aansluiting Keent	€ -	(Financiering in ommetje Reek)	€ -	-
20	Inventariseren kleine landschapselementen 't Gaal	€ 2.300,00	Inventarisatie	€ -	-
21	Behoud karakteristieke lint Schaik- Reek, opstellen standaardprofiel, stimuleren toepassen profiel	€ 3.500,00	Opstellen profiel (Uitvoeringskosten in project 6B)	€ -	-
22	Stimuleren aanvullen boombeplanting op arven De Ontgining	€ -	(Financiering in project 6B)	€ -	-
23	Inpassen bedrijventerreinen en parkeerplaatsen	€ -	(Financiering in project 6B)	€ -	-
24	Invoering LVA en uitvoering MaashorstManifest	€ 60.000,00/jr	*****	€ -	-
25	Reekse bossen				
A	Biodiversiteit	€ 25.000,00	Aanleg/ omvorming	€ -	Opzetten in regulier beheer
			subsidie 20% Provincie		
B	Bosrandbeheer Reekse bossen	€ -	(Financiering in werkplannen bosbeheer)	€ -	-
26	Aanvullen kleine landschapselementen Hoefkens	€ -	(Financiering in project 6B)	€ -	-
27	Verdere ontwikkeling beekdal Hooze Raam	€ -	(Financiering door waterschap)	€ -	-
28	Inventariseren kleine landschapselementen Hoefkens	€ 2.500,00	Inventarisatie	€ -	-
29	Beeldkwaliteit bolle akkers, stimuleren inzaaien historische gewassen	€ -	(Financiering in project 2 en 6B)	€ -	-
30	Houtwal langs Graspeelloop aanpakken	€ -	(Financiering in onderhoud EVZ)	€ -	Beheer vanuit regulier onderhoudsbudget
31	Robuust raamwerk singels in LQ6 + ontwikkeling erven	€ -	(Financiering in project 6B)	€ -	-
32	Herstel wijst	€ 100.000,00	Inrichting, stimulering/bijdragen	€ -	-
			subsidie 50% Provincie		
33	Afsluiten wandelpad naar Vensteeg	€ 13.000,00	(Financiering in grondexploitatie)	p.m.	-
34	Inventariseren singels Groesplak, opstellen beheer	€ 2.500,00	Inventarisatie, opstellen uitvoeringsplan	€ -	Beheer vanuit regulier onderhoudsbudget
35	Trentsche bossen				
A	Biodiversiteit	€ 25.000,00	Aanleg/ omvorming	€ -	Opzetten in regulier beheer
			subsidie 20% Provincie		
B	Bosrandbeheer Trentsche bossen	€ -	(Financiering in werkplannen bossen)	€ -	-
36	EVZ Trentsche bossen- Graspeelloop	€ 30.000,00	Aankoop en inrichting *, ***, ****	€ -	-
			subsidie 50% Provincie		

Opmerkingen

- * Als richtbedrag voor aankoop en inrichting zijn de normkosten die het waterschap hanteert, à € 235.000,00/ km aangehouden.
- ** Als richtbedrag voor de beheerkosten is € 5.000,00/ km aangehouden.
- *** Wanneer aankoop niet lukt, wordt geprobeerd via het GBSK het doel te bereiken. In dat geval zullen de eenmalige kosten verminderen.
- **** Geprobeerd wordt dit project (deels) uit te voeren via het GBSK. Deze kosten zijn niet meegenomen in het schema.
- ***** Samen met reeds in de begroting opgenomen structurele lasten van € 47.300,00 is hiermee jaarlijks € 107.300,00 beschikbaar voor uitvoering van het MaashorstManifest dat zich richt op het bereiken van het einddoel in 2020.

LANDSCHAPSBELEIDSPLAN LANDERD 2013-2027

Project nr	Realisatieperiode																structurale kosten	eenmalige kosten	Totale eenmalige kosten	Totale structurele kosten	Totale kosten	Cofinanciering/ Subsidies	Gemeentelijke inbreng
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027								
15																							
16																	p.m.						
17																							
18	€ 6.000,00	€ 250,00	€ 250,00	€ 100,00	€ 100,00	€ 2.500,00	€ 350,00	€ 350,00	€ 200,00	€ 200,00	€ 2.500,00	€ 450,00	€ 450,00	€ 300,00	€ 300,00	€ 11.300,00	€ 3.300,00	€ 14.300,00				€ 14.300,00	
19																							
20				€ 2.500,00												€ 2.500,00		€ 2.500,00		€ 2.500,00		€ 2.500,00	
21					€ 3.500,00											€ 3.500,00		€ 3.500,00		€ 3.500,00		€ 3.500,00	
22																							
23																							
24	€ 51.250,00	€ 60.000,00	€ 60.000,00	€ 60.000,00	€ 60.000,00	€ 60.000,00	€ 60.000,00	€ 60.000,00	€ 60.000,00							€ 481.750,00		€ 481.750,00		€ 481.750,00		€ 481.750,00	
25																							
A							€ 25.000,00									€ 25.000,00		€ 25.000,00	€ -6.000,00		€ 20.000,00		
							€ 5.000,00																
B																							
26																							
27																							
28				€ 2.500,00												€ 2.500,00		€ 2.500,00		€ 2.500,00		€ 2.500,00	
29																							
30																							
31																							
32			€ 100.000,00													€ 100.000,00		€ 100.000,00	€ -50.000,00		€ 50.000,00		
			€ -50.000,00																				
33																							
34			€ 2.500,00													€ 2.500,00		€ 2.500,00		€ 2.500,00		€ 2.500,00	
35																							
A												€ 25.000,00				€ 25.000,00		€ 25.000,00	€ -5.000,00		€ 20.000,00		
												€ -5.000,00											
B																							
36												€ 30.000,00				€ 30.000,00		€ 30.000,00	€ -15.000,00		€ 15.000,00		
												€ -15.000,00											
Totale Kosten:																							
Gemeentelijke inbreng per jaar:	€ 96.750,00	€ 109.750,00	€ 283.000,00	€ 306.400,00	€ 353.100,00	€ 155.500,00	€ 200.850,00	€ 172.350,00	€ 57.200,00	€ 77.200,00	€ 110.500,00	€ 132.450,00	€ 72.450,00	€ 127.300,00	€ 92.300,00	€ 3.096.750,00	€ 350.300,00	€ 3.455.050,00	€ 1.107.950,00	€ 2.347.100,00			
Structuurkosten inbreng:	€	€ 250,00	€ 250,00	€ 100,00	€ 100,00	€ 2.500,00	€ 350,00	€ 350,00	€ 200,00	€ 200,00	€ 2.500,00	€ 450,00	€ 450,00	€ 300,00	€ 300,00	€ 11.300,00	€ 3.300,00	€ 14.300,00	€ 14.300,00	€ 14.300,00			
Structuurkosten overig:	€ 8.500,00	€ 8.500,00	€ 8.500,00	€ 8.500,00	€ 8.500,00	€ 8.500,00	€ 8.500,00	€ 8.500,00	€ 8.500,00	€ 8.500,00	€ 8.500,00	€ 8.500,00	€ 8.500,00	€ 8.500,00	€ 8.500,00	€ 8.500,00	€ 8.500,00	€ 8.500,00	€ 8.500,00	€ 8.500,00	€ 8.500,00	€ 8.500,00	
Incidentele kosten:																							
Subsidies/cofinanciering:	€ 88.250,00	€ 101.000,00	€ 408.000,00	€ 692.000,00	€ 602.000,00	€ 158.500,00	€ 198.500,00	€ 180.000,00	€ 50.000,00	€ 70.000,00	€ 103.500,00	€ 145.000,00	€ 80.000,00	€ 120.000,00	€ 100.000,00	€ 88.250,00	€ 101.000,00	€ 408.000,00	€ 692.000,00	€ 602.000,00	€ 158.500,00	€ 198.500,00	
	€ -333.750,00	€ -394.200,00	€ -260.000,00	€ -25.000,00	€ -30.000,00	€ -40.000,00	€ -25.000,00	€ -25.000,00	€ -25.000,00	€ -25.000,00	€ -45.000,00	€ -40.000,00	€ -25.000,00	€ -40.000,00	€ -333.750,00	€ -394.200,00	€ -260.000,00	€ -25.000,00	€ -30.000,00	€ -40.000,00	€ -25.000,00	€ -40.000,00	

B I J L A G E 1 V I S I E K A A R T

ELINGS

BIJLAGE 2 LITERATUURLIJST

Bij het opstellen van dit Landschapsbeleidsplan is de volgende literatuur gebruikt:

- Deeluitwerking Landschapsbeleidsplan: Verbindingszone “Nabbegat”, Gemeente Landerd, 30 Mei 2001
- StructuurvisiePlus Deel 1 en 2 Gemeente Landerd, BRO, Januari 2003
- Landschapsbeleidsplan Gemeente Landerd 2003-2012, Arcadis, Maart 2003
- Intentieverklaring ‘Brabantse Wijstgronden’, op weg naar bescherming en herstel, 12 Februari 2007
- Gebiedspilot Hooge Raam, deelproject 5 Herinrichten watergangen buiten de EHS, Ontwerp Inrichtingsplan Rusvensche Loop, Ontwerp Inrichtingsplan droge EVZ Maashorst–Reeksche Heide, Waterschap Aa en Maas, Gemeente Landerd, 13 Februari 2008.
- Watervisie Maashorst, Waterschap Aa en Maas, 4 Juni 2008
- Visie ecologische verbindingszone “Maashorst – Reeksche Heide”, Dienst Landelijk Gebied, Juni 2008
- Bestemmingsplan LOG Graspeel, Gemeente Mill, Sint Hubert en Landerd, 22 December 2008
- Bestuurlijk advies inzake behoud en herstel wijstwaarden in de Provincie Noord-Brabant, Aequator, 23 Juni 2009
- Natuurplan de Maashorst, Integraal Inrichtings- en Natuurbeheerplan, Maashorst-Herperduin, stuurgroep de Maashorst, 26 Oktober 2009
- Erfbeplantingsproject “Planten Nu!”, van uniek concept naar uitvoeringsgericht project, Orbis specialisten in gebiedsontwikkeling, November 2009
- Uitvoeringsplannen Brabantse wijstgronden, wijstgebieden Landerd, Aequator, Witteveen en Bos, December 2009
- Kaart: Ligging wijstgebied Landerd, Uitvoeringsplannen herstel Brabantse wijstgronden, Provincie Noord-Brabant, Witteveen en Bos, 1 December 2009
- Kaart: Maatregelenkaart Wijstgebied Graspeel, Uitvoeringsplannen herstel Brabantse wijstgronden, Provincie Noord-Brabant, Witteveen en Bos, 4 Januari 2010
- Structuurvisie Buitengebied in ontwikkeling Gemeente Landerd, BRO, 22 Januari 2010
- Bestemmingsplan Buitengebied, voorontwerp, Pouderoyen Compagnons, Maart 2011
- Natuurwaardenkaart, BTL Advies, 14 April 2011
- Nadere toelichting Natuurwaardenkaart, in het kader van gedragscodes Flora- en Faunawet, BTL Advies, 14 April 2011

- Handreiking Kwaliteitsverbetering van het landschap, De rood-met-groen koppeling, Provincie Noord-Brabant, 28 April 2011
- Inventarisatie monumentale bomen Landerd, Themakaart beschermde houtopstanden, Cobra, 11 Mei 2011
- Werkkaart behorende bij gebiedscontract Horst en Raam II; 2011 t/m 2014, versie 2, Juni 2011
- Ontwerpbestemmingsplan Bedrijventerrein Voederheil II, Croonen Adviseurs, 8 November 2011
- Quicksan flora en fauna bedrijventerrein Voederheil II, Croonen Adviseurs, 8 November 2011
- Voorontwerp Bestemmingsplan Landgoed Nabbegat, gemeente Landerd, 8 November 2011
- Geïntegreerd bosbeheer in Landerd, Bosbeleidsvisie voor de gemeentebossen van de gemeente Landerd, Bosgroep Zuid Nederland, 1 December 2011
- Inrichtingsplan Ecologische verbindingszone Mun, provincie Noord-Brabant, Januari 2012
- Toetsingskader Recreatieterreinen Landerd, ontwikkelingsvisie voor een gezond en kwalitatief hoogstaand verblijfsrecreatief product in de gemeente Landerd, Afdeling Ruimte, Ferdi Das, 15 Februari 2012
- Terreininrichtingsplan t.b.v. uitbreiding Camping de Heidebloem, 3span Tuin en Landschap

BIJLAGE 3 OMREKENBEDRAGEN LANDSCHAPSELEMENTEN

Bij sommige projecten vraagt de gemeente aan de initiatiefnemers om (mee) te investeren in het landschap. De hoogte van deze investering wordt benoemd in de structuurvisie.

In onderstaand overzicht treft u landschapselementen en omrekenbedragen; dit om investeringen, uitgedrukt in geld, om te rekenen naar toegevoegde waarde voor het landschap. De initiatiefnemer kan zo kiezen de investering zelf te doen volgens deze waardetabel of om een bedrag af te dragen zodat elders in het landschap geïnvesteerd kan worden.

Nr.	Landschapselement	Voorkomend in deelgebied	min. m2	min. lengte	min. breedte	min. stuks	omrekenbedrag
1	Laanbeplanting	Dorpskernen	-	-	-	1	€ 1.000,00
2	Knotbomen	Rietbroek	-	-	-	10	€ 2.000,00
3	Hoogstamboomgaard	t Gaal, Hoefkens	-	-	-	8	€ 1.600,00
4	Boschages bij stallen	Graspeel	500	-	-	-	€ 12.500,00
5	Bosje droog	t Mun	200	-	-	-	€ 5.000,00
6	Bosje droog	t Gaal, Hoefkens	100	-	-	-	€ 2.500,00
7	Singel droog	de Ontginning, Graspeel	-	200	15	-	€ 36.000,00
8	Singel droog	Trent, Dorpskernen	-	100	10	-	€ 12.000,00
9	Singel droog	t Mun, de Ontginning, de Bolle Akkers	-	100	7	-	€ 8.400,00
10	Singel nat	Nieuwveld	-	50	7	-	€ 4.200,00
11	Hakhoutsingels	Rietbroek, Groesplak	-	50	4	-	€ 2.400,00
12	Struweelhaag meidoorn	t Gaal, Hoefkens, Groesplak	-	30	1	-	€ 1.800,00
13	Struweelhaag els	Trent	-	30	1	-	€ 1.800,00
14	Haag droog	t Gaal, Hoefkens	-	20	1	-	€ 1.200,00
15	Haag droog	Dorpskernen	-	30	1	-	€ 1.800,00
16	Erfbeplanting, passend in erfstructuur	t Gaal, Hoefkens, Trent	-	-	-	-	*
17	Erfbeplanting, robuust	de Ontginning	-	-	-	-	**
18	Fourageergebied bosdieren	de Maashorst	500	-	-	-	€ 1.500,00
19	Mantel- en zoomvegetatie	de Maashorst, Trent	500	-	25	-	€ 2.500,00
20	Kruidenrijke zoom	t Mun, de Ontginning, de Bolle Akkers	-	200	9	-	€ 9.000,00
21	Rietoevers	Rietbroek, Graspeel, Nieuwveld	-	50	3	-	€ 750,00
22	Sloot stuwtes	Nieuwveld, Groesplak	-	-	-	1	€ 1.500,00

* Dit landschapselement bestaat uit de landschapselementen 3, 6, 9, 12 en 14. Het desbetreffende omrekenbedrag hanteren.

** Dit landschapselement bestaat uit de landschapselementen 5, 9, 12 en 15. Het desbetreffende omrekenbedrag hanteren.

Bijlage Forfaitaire bedragen gemeente Maashorst

		Gemeente Maashorst
Bestemming	opmerkingen	euro per m²
Agrarische bestemmingen		
Agrarisch gebied onbebouwd		€ 7,50
Agrarische bedrijfswoning	footprint van de woning	€ 75,00
Agrarisch bouwblok		€ 25,00
Glastuinbouw / kassen		€ 25,00
Differentiatievlak	tbv permanente tov, mestsilos, kuilvoerplaten	€ 16,00
Overige bestemmingen		
Bedrijven bebouwd	de bebouwingsmogelijkheden die planologisch mogelijk gemaakt worden, hieronder valt ook de m2 voor de bedrijfswoning	€ 100,00
Bedrijven onbebouwd	ook parkeerplaatsen en inrit/toerit	€ 50,00
Horeca bebouwd	de bebouwingsmogelijkheden die planologisch mogelijk gemaakt worden, hieronder valt ook de m2 voor de bedrijfswoning	€ 75,00
Horeca onbebouwd	ook parkeerplaatsen en inrit/toerit	€ 25,00
Dagrecreatie bebouwd	de bebouwingsmogelijkheden die planologisch mogelijk gemaakt worden, hieronder valt ook de m2 voor de bedrijfswoning	€ 75,00
Dagrecreatie onbebouwd	ook parkeerplaatsen en inrit/toerit	€ 25,00
Verblijfsrecreatie bebouwd	de bebouwingsmogelijkheden die planologisch mogelijk gemaakt worden, hieronder valt ook de m2 voor de bedrijfswoning	€ 125,00
Verblijfsrecreatie onbebouwd	ook parkeerplaatsen en inrit/toerit	€ 25,00
Maatschappelijk bebouwd	de bebouwingsmogelijkheden die planologisch mogelijk gemaakt worden, hieronder valt ook de m2 voor de bedrijfswoning	€ 120,00
Maatschappelijk onbebouwd	ook parkeerplaatsen en inrit/toerit	€ 25,00
Sport (met gebouwen)		€ 75,00
Sport (zonder gebouwen)		€ 25,00

		Gemeente Maashorst
Bestemming	opmerkingen	euro per m ²
Detailhandel/retail bebouwd	per bvo	€ 105,00
Detailhandel / retail onbebouwd	ook parkeerplaatsen en inrit/toerit	€ 50,00
Kantoren bebouwd	per bvo	€ 90,00
Kantoren onbebouwd	ook parkeerplaatsen en inrit/toerit	€ 45,00
Retail pdv/gv	per bvo / gaat om o.a. periferedetailhandelsvestigingen,winkels met volumineuze artikelen	€ 90,00
Retail pdv/gv onbebouwd	ook parkeerplaatsen en inrit/toerit	€ 45,00
Wonen 0 - 500 m2		€ 275,00
Wonen 500 - 1000 m2		€ 125,00
Wonen 1000 – 2000 m2		€ 25,00
Wonen vanaf 2000 m2		€ 10,00
Wonen appartementen (bvo)		€ 125,00
Groen/water (landschappelijke inpassing)		€ 2,00
Natuur / Bos		€ 1,00
Zonnepanelen		1% van uitgifteprijs
Windmolens	per MW opgesteld vermogen	maatwerk
Infrastructuur / verkeer (openbaar)		maatwerk
Zend- en ontvangstinstallaties		maatwerk